

DE WINTERKONING

In memoriam Cees op den Velde

Hans Stapersma

Op 16 juli 2023 bereikte ons het schokkende bericht dat eerder die dag Cees op den Velde was overleden; hij werd bijna 71 jaar. Cees was op dat moment al twee maanden ernstig ziek maar de diagnose werd pas laat duidelijk. Op 22 juli hebben wij afscheid van hem genomen tijdens een waardige afscheidsdienst in crematorium Alkmaar.

Cees was een steunpilaar in onze Vereniging. Hij was al lang lid en verzorgde als webmaster in z'n eentje onze website. Hij zorgde dat die site up to date was en stuurde ook op verzoek van het bestuur en anderen vaak berichten naar onze leden. Aanmeldingen van nieuwe leden kwamen bij hem binnen via de website en hij hield daarom samen met onze ledensecretaris de ledenlijst actueel. De laatste keer nog op 1 juli van dit jaar! Verder was hij ook een zeer actief lid van de redactie van ons kwartaalblad 'de Winterkoning'. Hij zorgde ervoor dat alle kopij tijdig binnen kwam en in de juiste volgorde en het juiste format in de nieuwe concept Winterkoning gezet werd; elk kwartaal weer. Cees speelde ook een sleutelrol bij het maken van een aantal rolbanners waarmee de Vogelwerkgroep naar buiten is getreden tijdens ons 60ste Jubileumjaar. Hij en ik hebben toen samen dagenlang staan te priegelen op zijn computer bij hem in de keuken; die rolbanners worden nu nog steeds gebruikt. In de Algemene Ledenvergadering van april van dit jaar (!) werd hij op voordracht van het bestuur nog unaniem gekozen tot nieuwe penningmeester van de Vereniging; onwetend van wat de nabije toekomst hem zou brengen. Hij heeft die rol helaas niet meer kunnen oppakken. Vanwege al zijn verdiensten voor de Vereniging heeft het bestuur besloten hem postuum de Bronzen Speld van Verdienste toe te kennen; schrijver dezes heeft die inmiddels overhandigd aan zijn weduwe Hennie.

Als vogelaar nam Cees regelmatig deel aan excursies en hij was een verwoed vogelfotograaf. Hij kon veel en lang praten over apparatuur en benodigde instellingen. Hij was een uitermate prettig mens die anderen altijd rustig, ontspannen en met veel, vaak onderkoelde humor en zelfspot tegemoet trad. Hij maakte altijd een relaxte indruk maar hij deed de dingen op zijn eigen manier en in zijn eigen tempo. Ik heb daar zelf eerst wel aan moeten wennen maar na een tijdje weet je: het komt gewoon goed, misschien niet nu meteen maar zeker binnenkort want Cees doet het – op zijn eigen manier.

We verliezen met Cees een sleutelfiguur in de Vereniging. Dat verlies valt natuurlijk in het niet bij het verlies dat het overlijden van Cees betekent voor Hennie en haar gezin. We wensen hen daarom veel sterkte en kracht om dit enorme verlies te dragen. Wij denken aan jullie!

Er is slecht nieuws en goed nieuws betreffende onze vacatures.

Ik begin met het slechte nieuws. Het overlijden van Cees op den Velde (zie mijn In Memoriam op p1) betekent dat we er in één keer nog drie vacatures bij hebben gekregen: die van webmaster, redactielid en penningmeester.

Het bestuur heeft zich het hoofd gebroken over hoe die vacatures in te vullen naast de vele al bestaande vacatures, en heeft zich extra ingespannen om mensen te vinden voor al die lege plekken. We zijn blij dat we daar in elk geval een aantal mensen voor hebben gevonden:

- Peter Mol en Henk van der Leest nemen de rol op zich van coördinatoren van de jongeren werkgroep;
- Meia Bartelsman en Klaas Pelgrim gaan zich bezig houden met publieksactiviteiten;
- Hans Kuperus neemt, in het begin met hulp van Ruud Altenburg, de rol op zich van webmaster van onze website;
- Bart Romijn treedt toe tot de redactie van de Winterkoning.

Heel goed nieuws dus! We zijn heel blij met al die nieuwe hulp en nu al namens alle leden dank aan jullie allen die zich extra gaan inzetten voor de vele lopende activiteiten binnen de Vereniging.

Er blijven echter nog wel vacatures over, waarvan sommige echt zeer urgent:

- Een penningmeester
- Een tweede webmaster
- Minstens twee redactieleden voor de Winterkoning
- Minstens één extra lid voor de werkgroep Lezingen & Excursies
- Minstens één extra lid voor de werkgroep Ruimtelijke Ordening

Het bestuur hoopt dat alle leden voor zichzelf nog eens willen overwegen of ze zich zouden willen aanmelden voor het invullen van één of meer van deze vacatures; meest urgente is die van penningmeester. Voor meer informatie en/of aanmelden: Hans Stapersma, 06-22684313.

Zondagmorgen om acht uur verzamelde zich een flinke groep deelnemers op het parkeerterrein aan het Vlasgat, een centraal punt midden in het natuurgebied de Geestmerambacht. Een delegatie van de vogelwerkgroep Alkmaar ontving ons en het was Rob Struik, die tenslotte de leiding had. Uit het inleidende verhaal van Rob bleek al snel, dat hij erg bezorgd is over de toekomst van het Geestmerambacht. De werkgroep Ruimtelijke Ordening van onze vereniging (Midden-Kennemerland) zal de naam van onze gids zeker kennen; beide vogelwerkgroepen houden de plannen van overheid en ondernemers in de gaten en zetten zich in om bouwplannen in natuurgebied tegen te houden.

De stevige zuidwestenwind drukte een stempel op deze wandeling; we zouden niet zoveel vogels zien. Maar we horen toch genoeg. Onze gids werd bijgestaan door Kees Klaij, die over een goed gehoor beschikt en ook enthousiast over zijn gebied kon vertellen. We hebben een ronde om de Kleimeer gemaakt met de klok mee en liepen dus meestal in de luwte van het bos. De grote centrale plas, de Zomerdel, was geregeld links van ons in beeld, totdat we op de grote heuvel een mooi totaalbeeld van het natuurgebied kregen.

Een Zanglijster begeleidde de eerste woorden van de gids. We bereikten al snel een graspad vanwaar we de Kleimeer konden overzien. Jaren geleden mocht ik er met muizenbioloog Paul Boddeke doorheen en ik herinner me de manshoge Moerasmelkdistels die er bloeiden. Nu bleven we in de bosrand. Op satellietbeelden zijn de kolossale meerstammige wilgen – een stuk of zeven – goed te zien. En hier en daar zijn er wat open plekken, waar divers struikgewas en plantengroei te vinden was. Ik vind die variatie met esdoorns, spaanse aak en els prachtig. Heel bijzonder was de aanwezigheid van het Slangenlook, met donkerrode bloeiwijze (zie: Ecologische Flora deel IV, blz. 294). We hoorden er de Winterkoning, de Zwartkop en ook een Appelvink.

Boven de Kleimeer zagen we meerdere keren een Bruine Kiekendief. “Het is een ouwe man”, zei Kees Klaij en hij bestempelde het verenkleed als versleten en verbleekt. Hij had inderdaad een grijze kop. Er is veel riet, dat voortdurend ruist en beweegt. Een Rietzanger zit bovenin een droge stengel te zingen. De Kiekendief zit nu in het poldertje op een struik. Ik kan even gebruik maken van iemands telescoop. Dankjewel! Even later gaat de wind met een andere telescoop aan de haal. Dat is even schrikken.

Er was een slootje, dat ons scheidt van de polder. Daarin hoorden en zagen we Meerkoeten met jongen en tenslotte, toen we bij een eenzaam woonerf aankwamen, een Fuut met jong. Het huisje daar is volgens Rob te koop en

het zou hem niet verbazen, als daar iemand een verhuur van roeibootjes begint. Maar juist in de omgeving van dit huis zijn verschillende vogels te zien en te horen, de Zwartkop weer, Koolmees, Staartmees en Grauwe Vliegenvanger. In de brede sloot met houten beschoeiing zwemt een gezinnetje Meerkoeten. Kees: "Die jongen zijn niet meer zo lelijk!" We hebben daar wel tien minuten rondgedrenteld. Vergeet de Gierzwaluwen niet! Ze worden schaars.

We zijn kennelijk in zuidelijke richting aan het lopen en zagen door openingen in de bosrand uitgestrekte rietvelden, waar weer de Kiekendief rondzwierf. Tom naast me hoopte een Baardman te zien. Er kwam een Lepelaar over en een Houtduif. Achter me in de bosrand begonnen de hazelnoten bleekgroen te blinken. Er vloog een Roodborst voor ons uit. We naderden de driehoekige heuvel, die een mooi uitzicht over het water bood. Een Aalscholver stond eenzaam op de beschoeiing. Verderop dreef een gezin Grauwe Gans. Een Visdief vloog krijsend voorbij. Is het een goed idee, voor deze vogelsoort en voor de Zwarte Stern vlotjes aan te leggen langs de Nauertogt? Rob Struik heeft er plannen voor gemaakt.

Even later bereikten we de zuidelijke grens van het natuurgebied, de Nauertogt. We hoefden niet over de geasfalteerde weg te lopen. We moesten een beetje buffelen tegen de wind in en bereikten een damhek, waar de excursie voor mij wat abrupt eindigde. De groep splitste zich; een kleine groep koos de directe route naar het Vlasgat. De anderen zullen naar de plas met watervogels gelopen zijn. Ik heb onderweg nog een Krakeend met jongen gezien. En Sander, een gedreven vogelaar, die eenzaam op een lage heuvel de krekens afspeurde op zoek naar een hermelijn. Hij vroeg me: "Heb jij die wel eens gezien?" Nee, hooguit de boommarter, in het duin.

Met dank aan de gidsen van de vogelwerkgroep Alkmaar en aan Annegreet, die met Aalko de excursie georganiseerd heeft.

Excursie diverse plekken VWG gebied, 15-7-2023

Agnes Dubelaar

Excursieleiders: Aalko Veldman en Annegreet van Arkel. 10 Deelnemers. Onze excursie begon om 7 uur 's morgens op het parkeerterrein aan de Haagscheweg in Bakkum Noord. Aalko introduceerde Annegreet en zichzelf en heette ons allen welkom. Hij vertelde dat we op onze fietstocht op verschillende plaatsen zouden stoppen om daar de vogels te gaan bekijken en benoemen. De eerste observatieplek bevond zich enkele meters vanaf de parkeerplaats:

1. Meertje van Vogelenzang, oftewel de Karpervijver

Vroeger was hier een hoog duin. Toen hier 150 jaar geleden de spoorlijn Amsterdam - Alkmaar werd aangelegd is het zand gebruikt voor de aanleg. Zodoende is dit water geen meer maar een plas. Wat zagen we:

Kleine Zilverreiger met gele tenen

Nijlgans (dit is eigenlijk een eend)

Aalscholver

Wilde Eenden paar, ook wel soep en Tafeleend genoemd.

We hebben deze plas daarna ook nog van een andere kant bekeken vanaf een bruggetje. Behalve de zwarte berk die hier al een paar jaar in het water ligt, waren aan beide kanten nieuwe bomen in het water te zien. Gevallen tijdens de storm van afgelopen week. We fietsen verder het bos in. Het was echt opletten geblazen. De paden lagen vol afgewaaide takken.

2. Wei van Brasser (oost)

Dit is een laag begroeid stuk land met daarin kleine uitgegraven waterpartijen. Gespot:

Grote Zilverreiger

3 Grutto's

Witgatje

Kieviten

Wilde eenden

Krakeenden

3. Vogelkijkhut Doornvlak

Een prachtige plek om vogels te spotten. We zagen een Geoorde Fuut op zijn nest, waarin een wit ei was te zien. Het nest was vlakbij ons. Een Dodaars zocht steeds toenadering tot de broedende fuut. Die werd behoorlijk agressief en joeg hem steeds weg. Het leek bijna een gevecht. Dit gebeurde ettelijke keren. Het was een interessant gebeuren om te observeren vanuit onze hut.

Wat zagen we verder:
Kleine Plevier 2x
Grauwe Ganzen
Witte Kwikstaart 2x
Boerenzwaluw
Oeverloper
Meerkoet
Grauwe Klauwier 2x
Spreeuwen
Grote Lijster
Veldleeuweriken 2x
Boompieper

Kleine Zilverreigers

Foto: Bart Romijn

Het observeren in een vogelkijkhut is een gezellig gebeuren, Bankje op, bankje af, telescoop opgezet. Om de beurt kijken door het glas. Fantastisch! Aalko gaf ons alle gelegenheid om te kijken door zijn telescoop. Er ging een zak stroopwafels rond. Het leven van een vogelaar is zo slecht nog niet!

Geoorde Fuut op nest en Dodaars

Foto: Bart Romijn

Geoorde Fuut

Foto: Bart Romijn

Grote Lijster (l) en Grauwe Klauwier

Foto: Bart Romijn

4. Wei van Brasser (west)

Hetzelfde water als 2 maar dan van een andere kant. Veel te zien! Wat zagen we:

4 Kleine Zilverreigers

1 Grote Zilverreiger

Blauwe Reiger

Grauwe Ganzen

Wilde Eenden

Kieviten

Tureluur

Meerkoeten

Grote Canadese Gans

Geoorde futen

Zwerm Gierzwaluwen

Dodaars

Witte Kwikstaart

Vanaf dit punt staken we de Zeeweg naar het strand van Castricum over.

5. Op de van Oldenburgweg

Een stukje na het kruispunt stopten we even om een groep Aalscholvers te bekijken die daar in een boom (compleet met hun nesten erin) woont. We vervolgden onze tocht en fietsten naar:

6. Boetje van onze Kees

De hut die in november 2021 volledig door brand werd verwoest is opnieuw opgebouwd. Een prachtig bouwseltje dat staat aan het Hoefijzermeer.

We observeerden:

Krakeenden	Tafeleenden
Meerkoeten	Aalscholvers

En toen was het koffietijd! We fietsten naar de in de buurt gelegen Camping Geversduin waar we neerstreken buiten op het terras bij de speeltuin en de receptie. Heerlijk even zitten en genieten van kopje koffie/thee.

Vertrekkend vanaf de camping verlieten we het duingebied en gingen we de polder in. We fietsten rechtdoor de Noordermaatweg op richting natuurgebied de Hoge Weide. Dit unieke vogelgebied ligt tussen Castricum, Heemskerk, Uitgeest en Limmen.

7. Noordermaatweg

Hoewel het behoorlijk waaide hebben we heel veel verschillende vogels gezien:

Lepelaars	Kluten	Wintertaling
Gele Kwikstaart	Visdief	Bergeend
Brandgans	Canadese Ganzen	Meerkoet
Bruine Kiekendief	Kemphaan	Spreeuw
Grote Zilverreigers	Kievit	Duif
Bonte Strandloper	Tureluur	Temmincks Strandloper
Bosruiter	Kleine Plevier	Ekster
Putter		

Als laatste stopplaats fietsten we naar de noordkant van het spoor en kwamen bij de:

8. Uitgeesterweg in het Castricumse gedeelte van de Hoge Weide

De vogels die we daar zagen:

Bruine Kiekendief	Grutto	
Kemphaan	Kluten	
Bergeend	Kleine Plevier	Oeverloper

Het was al met al een prachtige, interessante excursie. Wat boften we met onze twee begeleiders. Het grote plezier van kennis delen, laten kijken door de telescoop en verhalen vertellen over de vogels die we zagen. Heel veel dank Aalko Veldman en Annegreet van Arkel!

Jonge Lepelaars

Foto: Bart Romijn

Spreeuw op Koeiennek

Foto: Bart Romijn

Excursie Friese IJsselmeerkust, 13-8-2023

Bart Romijn

Ik ben bezig met de foto's voor het verslag van onze excursie naar de IJsselmeerkust van Friesland. Een verslag van een zeer geslaagde tocht, door de veelheid aan vogels, het mooie landschap, de excursieleider, en niet het minst ook door de stemming onder de deelnemers. Een volle dag, die om half zeven 's morgens begon en aan het eind van de middag nog een verrassing in petto had.

"Kijk eens. Ik heb een foto van een Reuzenstern gemaakt."

"Leuk. Maar... hoe weet ik nu dat het geen Visdief is?"

"Nou, de Reuzenstern is veel groter, de snavel is ook roder en groter. Hij maakt ook langzamer vleugelslagen dan de Visdief."

"Op deze foto kan ik die verschillen niet zien."

Ik begrijp dat ik weinig overtuigend overkom. De zwarte poten kan ik er niet bijhalen, die zijn op de foto niet te zien. Ik weet het even niet meer en haal er een vogelgids bij. "Ah, ja, dat is het. De ondervleugel heeft een duidelijk zwarte punt en de staart is kort, terwijl een Visdief een lange, gesplitste staart heeft." Het laatste argument geeft de doorslag. Mijn bewijs wordt geaccepteerd.

Reuzenstern, Makkumer Zuidwaard

Foto: Bart Romijn

Het onthouden van onderscheidende kenmerken bij sterk gelijkende vogels blijft moeilijk. Ik had me vooraf aan de excursie nog zo goed verdiept in de 'doelsoort': de Reuzenstern, die in lijn met de wetenschappelijke naam

Hydroprogne caspia in het Nederlands ook wel Kaspische stern wordt genoemd. De naam Reuzensternt zegt het al: het is de grootste van alle sterns. In het Spaans komt een ander kenmerk naar voren: *Pagaza piquiroja* – verwijzend naar de grote rode snavel. De Denen en Noren leggen met *Rovterne* de nadruk op het eetgedrag. De Reuzensternt eet naast vis, ook krabben, eieren en kuikens van andere vogels. De statistieken en kaarten van Waarneming.nl tonen aan dat we op het goede moment naar het juiste gebied gaan. De helft van de jaarlijkse waarnemingen in Nederland vindt plaats in augustus, en het westen van Friesland blijkt één van de twee hotspots te zijn, samen met het Lauwersmeergebied.

Met zes personen verdeeld over twee auto's zakken we van het beginpunt, Kornwerderzand, af langs de IJsselmeerkust, met als eerstvolgende stop in de Makkumer Zuidwaard. Helaas staat het water hoog. Er zijn dus geen zandbanken te zien waarop steltlopers (of Reuzensternts) zich verzamelen. We zien wel een Reuzensternt overvliegen. Later op de dag zouden er meer volgen. Alleen hiermee is de dag al succesvol.

Zwarte Roodstaart, Makkum

Foto: Bart Romijn

Via Piaam en Gaast rijden we naar het kitesurfstrand bij Workum, waar we lunchen. Als sober geklede 50-plussers met verrekijkers vallen lijken we wel een “een zeldzame soort” tussen de sportieve, in surfpakken gehulde jongeren.

Roek, polder Workum

Foto: Bart Romijn

De polder bij Workum blijkt bijzonder vogelrijk. We passeren een grote groep Roeken op een bouwland. Dan zien we in de verte, dichtbij en deels door elkaar, Wulpen, Goudplevieren, Grutto's en Kemphanen. Ze gedragen zich onrustig en vliegen af en toe op, waarschijnlijk door de Buizerd die we iets verderop zien. Er vliegen ook vijf Watersnippen over.

Tapuit, Workummerwaard

Foto: Bart Romijn

Tapuit, Workummerwaard

Foto: Bart Romijn

IJsvogel, Workummerwaard

Foto: Bart Romijn

Een op een stroomdraad zittende IJsvogel lijkt een mooie afsluiting te vormen van onze tocht. Maar net voordat we de Afsluitdijk oprijden, roept Hans Stapersma, onze excursieleider annex chauffeur: “Kijk, een Visarend!” De Visarend staat even te bidden en vliegt dan achter de dijk weg, buiten het bereik van ons zicht en fotocamera’s, maar wel vastgepind in ons geheugen.

Op 24 aug 2023 gingen 9 leden van de VWG op pad op zoek naar Lachsterns in de Kop van Noord-Holland. De Lachstern is een grote sternachtige met een dikke snavel, die in tegenstelling tot andere sterns niet foerageert op vis, maar op kikkers, salamanders en grote libellen, maar die ook kreeftjes, muizen en jonge vogels niet versmaadt. Hij broedt vooral in vlaktes langs ondiepe steppemeren in Zuid-Europa en Centraal-Azië, maar tot in de 19^e eeuw waren er broedkolonies langs heidevennen en op kustvlakten in Denemarken en Duitsland. Thans resteert in noord-Europa alleen nog een kleine kolonie nabij Hamburg. Deze Noord-Europese vogels trekken van oudsher in augustus via Nederland naar overwinteringsgebieden in West-Afrika. Deze doortrekkers hadden indertijd vaste slaapplekken langs de kust bij het Kampereiland en op het Balgzand, van waaruit ze overdag gingen foerageren langs voedselrijke sloten in weidegebieden, vooral op kleigrond. Vaak waren dat sloten langs weilanden waar op dat moment vee graasde, met kaalgevreten oevers en lage vertrapte slootranden, waar de prooi makkelijk te vinden was. In Noord-Holland vlogen ze daartoe 's morgens vanaf de slaapplek op het Balgzand zuid tot aan de Beemster en de polders rond Oosthuizen en Schoorl, en zelf kwam ik ze in de jaren '60-'70 af en toe tegen bij vakantiewerk in de polders tussen Hoorn en Alkmaar, zoals in de Baarsdorpermeer en de Berkmeer. Het gaat daarbij vaak om duo's, bestaand uit een ouder en een jong, waarbij de ouder boven een sloot heen-en-weer vliegt op zoek naar prooi, terwijl het jong in het gras op de oever wacht op eten. 's Avonds vlogen ze dan weer naar het Balgzand om te slapen, vaak via kanalen zoals het Noord-Hollands Kanaal.

Zo'n 30 jaar geleden raakte biologische bestrijding van aaltjes (nematoden) en onkruidzaden in zwang, waarbij landbouwpercelen na de oogst in Juli-Augustus met dijkjes werden omgeven en met ondiep water werden bedekt. De Lachsterns 'stalden' hun jongen van toen af aan op zo'n geïnundeerd veld, terwijl de ouders boven de weiland-sloten in de omgeving naar kikkers en salamanders zochten. Een Lachstern-excursie organiseren was in die tijd vrij simpel, want je hoefde alleen wat geïnundeerde percelen nabij weiland af te zoeken om Lachsterns te vinden en je kreeg er als bonus vaak nog een aantal leuke steltloper-soorten bij cadeau. Zulke velden lagen vooral in de polders Koegras, Anna Paulowna en de Zijpe, tussen Schagen en Den Helder. De laatste jaren is echter het landbouwareaal daar flink toegenomen ten koste van de veeteelt, en geïnundeerde bollenvelden zijn er in Augustus nu overvloedig, maar de begraasde weilanden met voedselrijke sloten ertussen zijn vrijwel verdwenen, een ongunstige ontwikkeling voor de Lachstern. Zo'n tien jaar geleden hebben de Lachsterns echter Groningen ontdekt, waar ze jagen op grote sprinkhanen boven graanvelden en waar de jongen 'geparkeerd' worden op nabij-gelegen zandwinningsplassen. Een

deel van de Groningse vogels trekt in de loop van Augustus nog wel door naar de Kop van Noord-Holland, maar de laatste jaren worden dat er steeds minder. In 2023 werden er niet meer dan 12 op de slaappleats op het Balgzand gezien (waar ze doorgaans niet vanaf de openbare weg te zien zijn), met overdag alleen waarnemingen van zelden meer dan twee exemplaren in de polder Mijzen (zuid van de Walingsdijk tussen Ursem en Avenhorn) en bij de waterberging van Twisk. De excursie van de VWG naar deze gebieden op donderdag 24 augustus was dus een beetje een gok, want de vogels waren al een paar dagen nergens meer gemeld en een of twee in het gras rustende sterns zie je makkelijk over het hoofd. Maar, het geluk was met ons, want op een oever tussen wat Stormmeeuwen vonden we langs de noordelijke Mijzerdijk al vrij snel na vertrek uit Castricum een volwassen vogel met een vliegvlug jong. Het jong had een mooi zwart 'boevenmaskertje' door het oog en bedelde flink bij de ouder, die toen maar ging jagen er daarbij vrij dicht langs ons vloog: een mooie stern met een dikke zwarte snavel, nog wat groter, langvleugeliger en grijzer op de bovenzijde dan de Grote Stern. Tevreden reden we verder naar onze 'Lachstern-backup', de waterberging van Twisk. Daar ontbraken de Lachsterns ditmaal, maar er waren wel flink wat Kemphanen, Goudplevieren, Kluten, en Watersnippen aanwezig, plus erg veel ganzen en een scala aan zwemeenden in lastig eclips-kleed, waarbij in ieder geval Wintertalingen, Slobeenden en zelfs een Pijlstaart zat. Daarna liet het geluk ons wat in de steek: er was de avond ervoor op Buienradar een mooi zoele dag beloofd, met mogelijk buien aan het eind van de middag, maar in Twisk begon het al om 11 uur te miezeren, en dat ging al snel over in zware regen (in Alkmaar 25 mm water in 3 uur). In de regen konden we vanuit de auto nog wel Casarca's scoren bij Wieringerwerf en op de Dijkgatsweide (op die laatste plaats zelf 39 stuks), maar een wandeling naar de Graszangers, Zwarte Sterns en steltlopers op het wad bij Den Oever zat er voor de zomers geklede excursie-deelnemers niet in. Gelukkig was er nu wel tijd voor een bak koffie en een plaspauze in café Basalt in Den Oever.

Wieringen in de regen is geen lolletje, dus snel door naar de kijkhut bij Ewijkksluis, waar je tenminste droog (maar niet erg windvrij) over het wad kon kijken. Het was bijna hoog water op het Balgzand, en het water steeg nog steeds dus de wadvogels kwamen geleidelijk mooi dichtbij. We zagen onder andere veel Wulpen en flinke aantallen Bonte Strandlopers, Tureluurs, en Bontbekken, plus wat Kanoeten en Zilverplevieren, deels nog mooi in zomerkleed. Lastiger was het om die ene Drieteenstrandloper er tussenuit te vissen, en de Visarend, die in de verte kleumend op een paaltje zat, was in de regen maar vaag te zien. Het was dat hij zich af en toe uitschudde en de kop opstak, anders kon het ook een oude lap op een paal geweest zijn. Aan de Amstelmeer-zijde van de hut zagen we ruim 160 Lepelaars en drie Grote Zilverreigers.

De regen leek wat te minderen en de tocht ging voort langs geïnundeerd velden aan de Stoom- en Middenweg in de Anna Paulowna-polder en langs de Belkmerweg in de polder Zijpe. Veel steltlopers hier, en vaak goed vanuit de auto te zien (al was het jammer dat de excursie-leider in zijn zomergoed af en toe de regen in moest om explicatie aan de andere twee auto's te geven). We zagen vooral veel Kemphanen, Witgatjes, en Groenpootruiters, maar ook diverse Zwarte Ruiters, Tureluurs, Grutto's, Oeverlopers, Bontbekken en zelfs een verdwaalde Rosse Grutto, naast Berg-, Slob- en Krakeenden en Wintertalingen. Bij de Putten achter de Hondsbossche Zeewering namen we onder het oog van twee Geoorde Futen rond 16:00 uur afscheid van elkaar en trokken tevreden huiswaarts, met dank aan de excursie-commissie voor het op korte termijn regelen van dit ad hoc-uitstapje.

Gierzwaluwen in Heiloo

Jaap Olbers

Ons huis heeft een lessenaarsdak. Dat steekt rondom ongeveer vijftig cm uit. Van onderen zie je, dat er een kunststof lijst tegen het metselwerk is gemonteerd, in feite een driehoekige doos, want de onderkant loopt schuin naar de muur. Ons huis heeft een ongebruikelijk plattegrond, waarvan één muur schuin loopt, zodat er ergens een scherpe hoek is. Juist daar zit het invlieggat voor de Gierzwaluw. De metselaar moet daar een concessie doen en de muur gewoon haaks opmetselen. De daklijst en de muur laten hier een wigvormige opening zien van 20 bij 3 cm.

Al jaren zien we Gierzwaluwen boven onze buurt en sinds dinsdag 4 juli weet ik, dat wij er één herbergen. Om 22.20 uur zag ik een zwarte schicht tegen de muur knallen. Ik hoorde het schrapen van de stugge handpennen en het wat moeizaam naar binnen kruipen.

Op 5 juli had ik andere dingen aan mijn hoofd – de zomerstorm! - maar donderdagavond stond ik weer op de uitkijk. Om 22.32 dook de Gierzwaluw sierlijk in het vlieggat. De 7^e juli was de dag van vliegende mieren. Er waren honderden meeuwen hoog in de lucht aan het snacken. Thuisgekomen van een avondwandeling bleef ik posten bij een ander hoekhuis in ons wijkje en zag rond 22.15 ook daar een Gierzwaluw zijn slaappleats opzoeken. Er zijn

veertien huizen gebouwd zoals het onze. Bij nog een derde woning heb ik één Gierzwaluw zien invliegen. Opvallend was, dat deze weer naar buiten kwam en vijf minuten later terugkeerde. Waren daar jongen die gevoerd moesten worden?

Op 28 juli heb ik de Gierzwaluw bij ons voor het laatst zien invliegen, 21.55u. Ik haastte me naar het huis van de familie S. en ook daar verdween hij in het vlieggat. De binnenkomst ging telkens gepaard met bepaalde rituelen. Een groepje van 4 of 5 Gierzwaluwen verscheen hoog boven ons huis en zwierf daar een paar minuten joelend rond. Tenslotte doken ze in snelle vaart naar beneden en maakten een paar rondjes boven en tussen onze huizen, steeds met de klok mee. En ineens was het stil; “mijn” Gierzwaluw verdween in de zwarte kier, de andere zijn ook ergens naar binnen gegaan.

Gierzwaluwen zijn maar drie maanden – mei, juni, juli – in Nederland. Nu - 2 augustus - lijken ze alweer vertrokken te zijn. Ik ga volgend jaar vanaf eind april posten rond zonsondergang, want dat lijkt een vast gegeven. Bij heldere avonden vliegen de zwaluwen iets later naar binnen. Ik heb nog geen ochtendwaarnemingen gedaan.

Invliegopening Gierzwaluwen

Foto: Jaap Olbers

Op donderdag 20 augustus 2015 postte ik aan het eind van de middag enige tijd op het uitkijkpunt in het Vogelduin in de hoop een glimp op te vangen van een Wespendif. Vijf dagen daarvoor had ik met Henk Levering in het westen van gebied Castricum een nest van een Wespendif en een pas uitgevlogen jong ontdekt (Vroege, 2016). Op 8 en 14 augustus zagen wij vanaf de Limiet Wespendifeën met een raat in de poot naar het noorden vliegen. Dat zou kunnen duiden op een tweede broedgeval, bijvoorbeeld in de Glopstukken of in het tussen het Vogelduin en Camping Bakkum gelegen Commissaris-veld.

Wespendifeën lieten zich die middag niet zien. Wel zag ik, toen ik even na 18:00 uur via de Geversweg naar huis fietste, vlak voor het voormalige pompstation een 'jonge Boomvalk'. De vogel zat in een dode boom in de avondzon. Ik maakte snel een paar foto's. Het verbaasde mij niet daar een Boomvalk aan te treffen. Het laatste succesvolle broedgeval in het Noord-Hollands Duinreservaat was in 1998 (De Reus, 2016), maar in het duingebied wordt nog wel door Boomvalken gejaagd - in augustus/september ook door jonge vogels (o.a. op libellen). De omgeving van het voormalige pompstation is in die tijd een bekende plek om Boomvalken aan te treffen.

Ik voerde de waarneming van de Boomvalk in op waarneming.nl en uploadde een foto. Na mailcontact met boomvalkonderzoeker Hanneke Sevink (2023) werd de vogel als tweede kalenderjaar aangemerkt: van het volwassen kleed met de roestrode 'broek' en anaalstreek was geen sprake, maar van de lichtbeige wangen en de lichte toppen van de veren op de bovenzijde van een eerste kalenderjaar evenmin (Svensson, Mullarney & Zetterström, 2010). Bij de informatie over de Boomvalk op waarneming.nl werd de foto opgenomen in de 'portrettengalerij' als voorbeeld van een tweede kalenderjaar vogel.

Op 31 augustus 2021 plaatste Eduard Sangster op de 'Dutch Birding'-site een foto van een Eleonora's Valk die hij had gemaakt op Cyprus. Op 26 mei 2022 meldde hij dat er die dag een Eleonora's Valk was gemeld in het zuidoosten van Engeland, in Sandwich Bay (Kent). "Het wordt tijd voor eentje in NL....", zo gaf hij aan. Op 5 augustus 2022 meldde Koen Stork: "Toen ik vanochtend waarneming.nl (de oude versie) opende en zoals wel vaker hersenloos de fotootjes die rechts op de homepage staan doorkeek kwam ik wat leuks tegen. Volgens mij met terugwerkende kracht de 2e Eleonora's voor NL." Op de foto waar Koen naar verwees, stond de door mij op 20 augustus 2015 waargenomen 'jonge Boomvalk'.

Door Guido Keijl en Henk Levering werd ik attent gemaakt op dit bericht op de 'Dutch Birding'-site. Via de door hen toegestuurde link volgde ik de discussie: over het koppatroon en de aanwezigheid bij deze vogel van het typische 'Boomvalk-haakje' - bij onvolwassen Eleonora's Valken kennelijk niet ongebruikelijk (noot 1). Bij Forsman (1999, 2017) las ik dat bij de Eleonora's Valk de roodachtige kleur van de anaalstreek en buik vaak doorloopt tot de bovenborst en dat, anders bij juveniele Boomvalken, bij juveniele Eleonora's Valken de lichte banden op de staart vaak breder zijn dan de donkere (noot 2). Dat was ook op de door mij gemaakte foto's te zien. Op waarneming.nl paste ik de soort aan: dit was inderdaad een Eleonora's Valk - de eerste 'lichte vorm' voor Nederland.

Eleonora's Valk, 2^e kj, duinen bij Castricum, 20-8-2015

Foto: Jos Vroege

Op 23 augustus 2022 dienden Koen Stork en ik de waarneming van een Eleonora's Valk in de duinen bij Castricum in bij de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA). Op 28 september kregen wij het bericht dat deze waarneming door de CDNA was aanvaard. Op 8 september 2022 werd in Waddinxveen en op 30 september 2022 op Texel ook een 'lichte vorm' Eleonora's Valk gezien die door de CDNA werd aanvaard. Dat lijkt geen toeval. Ik was kennelijk niet de enige die het de afgelopen jaren niet voor mogelijk had gehouden dat in Nederland een Eleonora's Valk zou opduiken. Het in 2022 verschenen boek van Nils van Duivendijk & Marc Guyt vormt bij de herkenning van deze soort een geweldig hulpmiddel.

Dank

Met dank aan Henk Levering, Hanneke Sevink en Koen Stork voor hun commentaar op een eerdere versie van dit artikel.

Literatuur

- Duivendijk, N. van, & Guyt, M. (2022). *Handboek Europese Vogels. Alle kenmerken in beeld*. Zeist: KNNV Uitgeverij.
- Forsman, D. (1999). *The raptors of Europe and The Middle East. A handbook of field identification*. London: T. & A.D. Poyser.
- Forsman, D. (2017). *Roofvogels van Europa, Noord-Afrika en het Midden-Oosten. Handboek determineren van vliegbeelden*. Zeist: KNNV Uitgeverij.
- Reus, A. de (2016). *Verslag roofvogelinventarisatie 2015*. Heerhugowaard: Roofvogelwerkgroep Noord-Kennemerlands Duin.
- Sevink, H. (2023). Broedplaatstrouw van Boomvalken *Falco subbuteo*. *De Takkeling*, 31(2), 131-152.
- Svensson, L., Mullarney, K., & Zetterström, D. (2010). *ANWB Vogelgids van Europa* (4de, herziene druk). Baarn: De Fontein/Tirion.
- Vroege, J. (2016). Broedgeval(len) Wespandief in de duinen bij Castricum in 2015. *De Winterkoning*, 51(3), 15-19.
- Walter, H. (1979). *Eleonora's Falcon. Adaptations to prey and habitat in a social raptor*. Chicago: The University of Chicago Press.

Noten

1. Op de omslag van het boek van Walter (1979) staat een tekening van een Eleonora's Valk met een 'Boomvalkhaakje' van reusachtige proporties. Aan de inhoud van dit boek doet dat niets af: die is nog altijd buitengewoon interessant.
2. In het prachtige, nieuwe boek van Nils van Duivendijk & Marc Guyt (2022) - waarnaar in de discussies op de 'Dutch Birding'-site veelvuldig werd verwezen - worden foto's van de onderkant van de staart van een juveniele Eleonora's Valk, een juveniele Boomvalk en een juveniele Slechtvalk onder elkaar gezet. Daar valt goed te zien hoe breed bij de Eleonora's Valk de lichte banden op de staart zijn.

De Roofvogelwerkgroep Noord-Kennemerlands Duin (RNKD) wil met haar werk bijdragen aan de bescherming van de dagroofvogels in de duinen van Noord-Kennemerland. Sinds 1995 inventariseren daarom elk jaar ca. 40 vrijwilligers van de werkgroep het duingebied tussen Wijk aan Zee en Camperduin. Deze samenvatting beperkt zich tot het gebied dat tot het werkgebied van VWG Midden-Kennemerland behoort: het duingebied tussen Wijk aan Zee en Egmond aan Zee.

Wespendief Pernis apivorus

Van de wespendief werden vier territoria vastgesteld (2021: 4). Er werden drie nesten vastgesteld (2021: 1). Twee broedgevallen waren succesvol (2021: 1), het derde nest betrof waarschijnlijk een 'zomernest'. In totaal vlogen minimaal vier jongen uit (2021: 3).

Foto's 1a t/m 1d. Vier wespendieffmannetjes: man van het broedpaar in Castricum, 22 juli 2022 (Hielke Boomsma); man bij Egmond-Binnen, 7 juni 2022 (Ton Haver); vermoedelijke man van broedpaar in Heemskerk, 9 juni 2022 Edward Dekker); vermoedelijke man van zomernest in Castricum (aan linkerpoot geringd), 23 juni 2022 (Edward Dekker).

Het nest waarop in 2019 en 2021 in gebied Heemskerk succesvol was gebroed, was opnieuw bezet. Er vlogen twee jongen uit die beiden gekleurringd werden (project van René Riem Vis). In gebied Heemskerk was er nog een conflict tussen een wespendif en een havik: het bleek dat er vlak bij het haviknest een wespennest zat.

Net als voorgaande jaren werden in gebied Castricum veel wespendifen waargenomen, op verschillende plaatsen ook vlinderend. Een mislukt buizerdnest, waar in april een boommarter op zat, werd door een paartje bezet. Er vlogen twee jongen uit, waarvan er één werd gekleurringd (bij het andere jong lukte dit niet). Het mannetje van dit paar werd ook in gebied Heemskerk en Bakkum/Egmond gezien. Tevens werd in Castricum een waarschijnlijk zomernest gevonden: een later in het seizoen gebouwd nest waarop nog niet is gebroed. Het mannetje dat zich in de buurt van dit nest ophield, was geringd aan de linkerpoot - één van de jongen uit 2020 (Henk ringt links)? Vanaf half augustus werden er spectaculair veel wespendifen waargenomen. Vooral veel (ongeringde) juvenielen die waarschijnlijk van elders kwamen. Ook werd de wespendif man van het broedpaar met een ander vrouwtje gezien.

In gebied Bakkum/Egmond werden minder vaak wespendifen waargenomen. Er werd hier geen nest gevonden. Mogelijk komen broedvogels van het Heilooër Bos hier foerageren.

Havik Accipiter gentilis

Van de havik werden twaalf territoria vastgesteld (2021: 12). Er waren twaalf nesten (2021: 12), waarvan tien succesvol (2021: 10). In totaal vlogen 27 jongen uit (2021: 20).

In gebied Heemskerk waren vijf broedgevallen, waarvan vier succesvol, tien uitgevlogen jongen. Gerhard Dirks meldt: *“Op 28 juni vonden we onder het haviknest in vak D7 een paar afgekloven poten van een bosuil. Op 14 september werd op enige afstand (ongeveer 15m) van een haviknest in vak 41 een ring gevonden. Dit bleek van het jongste vrouwtje van dat nest te zijn. Omdat de ring ver van het nest lag lijkt het mij dat het jong ten prooi is gevallen aan een niet nest gebonden vogel?”*

In gebied Castricum werden twee broedpogingen vastgesteld, waarvan één succesvol met drie jongen. In perceel Wildernis werd het hele voorjaar regelmatig gekikker gehoord. Meerdere bestaande nesten werden opgebouwd, maar uiteindelijk was geen enkel nest bezet. Mogelijk heeft het telkens wisselen van nest te maken met verstoring door boommarter.

In gebied Bakkum/Egmond werden net als vorig jaar vijf nesten gevonden: één in het Commissarisveld, twee in Bakkum en twee in Egmond. Alle nesten waren succesvol, er vlogen 14 jongen uit (vorig jaar 6). Bij Zeeveld leek het eerst of het nest mislukt was: er werd een dode man havik onder het nest gevonden. Later bleek er toch succesvol gebroed te worden. Het is onduidelijk of het originele mannetje gesneuveld is of de indringer.

Sperwer Accipiter nisus

Van de sperwer werden 13 territoria vastgesteld (2021: 11). Er waren zeven broedgevallen (2021:10), waarvan zes succesvol (2021: 7). Er vlogen tenminste 17 jongen uit (2021: 29). Toch een bovengemiddeld jaar.

In gebied Heemskerk waren zes territoria, er werden twee nesten gevonden waarvan één succesvol met vier uitgevlogen jongen. Gerhard Dirks meldt: *“Op 25 juli onder het nest van de sperwer in vak 25 werd een ring gevonden. Dit bleek van het nakomertje uit dat nest te zijn. Op 27 juli werd een ring uit een oud sperwernest gehaald die we eerder tijdens de camera controle ontdekt hadden. Deze bleek van een door Jos Blakenburg geringde buizerd te zijn. Deze is zeer waarschijnlijk ten prooi gevallen aan een boommarter.”* In gebied Castricum werd in eerste instantie één nest gevonden waar vijf jongen uitvlogen. In juli werden er n.a.v. bedelende jongen nog twee nesten gevonden. In totaal dus drie succesvolle nesten met minimaal acht uitgevlogen jongen.

In gebied Bakkum/Egmond werden vier territoria vastgesteld. Bij een nest in Egmond aan Zee vlogen vier jongen uit. Van een tweede broedgeval, bij camping Bakkum, werd geen nest gevonden maar er werd minimaal één uitgevlogen jong gehoord.

Foto 2. Met de camerastok kan snel het aantal eieren worden bepaald, 21 mei 2022 (Henk Levering).

Buizerd Buteo buteo

Van de buizerd werden 42 territoria vastgesteld (2021: 34). Er waren 29 broedgevallen (2021: 25), waarvan 15 succesvol (2021: 15). In totaal vlogen 30 jongen uit (2021: 28). Het was dus voor het derde opeenvolgende jaar een zeer matig broedseizoen. Het percentage mislukte nesten was met 48% hoger dan vorig jaar (40%).

In gebied Heemskerk werden in het vroege voorjaar vier dode buizerds gevonden, doodsoorzaak onbekend. Desondanks werden toch twaalf territoria vastgesteld en negen nesten gevonden (2021: 8), waarvan zes succesvol (2021: 6). Er vlogen tien jongen uit (2021: 10). Eén van de buizerdparen begon pas op 26 april met eileg: duidelijk een vervollegsels en veruit het laatste broedgeval in ons gebied. Met het toenemen van mislukte broedsels neemt ook het aantal vervollegsels toe.

In gebied Castricum werden twaalf territoria vastgesteld (2021: 15) en acht nesten gevonden (2021: 9) waarvan slechts één succesvol (2021: 5). Er vlogen drie jongen uit (2021: 9).

In gebied Bakkum/Egmond werden 18 territoria vastgesteld (2021: 11) en 12 nesten gevonden (2021: 8), waarvan acht succesvol (2021: 4). Er vlogen 17 jongen uit (2021: 9). In dit deelgebied dus een goed herstel van het matige voorgaande jaar.

Foto's 3a t/m 3d. Overvliegende buizerd, Pompstation, Castricum, 2 april 2022 (Jos Vroege); driemaal buizerdnest Vogelwater, Bakkum resp. 7, 13 en 20 juni 2022 (Willem Schermer).

Torenvalk Falco tinnunculus

Van de torenvalk werden 13 jachtterritoria vastgesteld (2021: 14). Er waren tussen Wijk aan Zee en Egmond aan Zee geen broedgevallen. Sinds 2017 worden ook gegevens van waarneming.nl meegenomen bij het vaststellen van een territorium.

Boomvalk Falco subbuteo

Van de boomvalk werden vijf jachtterritoria vastgesteld (2021: 6). Er waren geen broedgevallen. Het blijft bij een soort als boomvalk lastig om te bepalen of het verschillende territoria betreft, of verschillende jachtplekken binnen één territorium. Sinds 2017 worden ook gegevens van waarneming.nl meegenomen bij het vaststellen van een territorium.

Algemeen

De lichtgewicht camerastokken die ons door de PWN ter beschikking zijn gesteld, zijn dit jaar voor het eerst gebruikt. Het is echt een enorme verbetering t.o.v. de oude stokken. De roofvogelwerkgroep bedankt bij deze nogmaals de PWN voor deze aanschaf.

Foto 4. Eieren controle bij de wespendief in Castricum met de nieuwe camerastok, 11 juni 2022 (Jos Vroege).

Afgelopen winter is in Heemskerk door de PWN een stuk gemengd bos gekapt met een buizerdnest waarop in 2021 succesvol gebroed was. Het betreft het stuk tussen de Kruisberg en het zweefvliegveld. De roofvogelwerkgroep rapporteert elk jaar de gevonden nesten zodat hiermee rekening kan worden gehouden. Helaas wegen voor PWN andere belangen zwaarder.

Ringonderzoek

Dit jaar zijn 84 jongen geringd (2021: 66) van 32 nesten (2021: 28), zie tabel 1. Er zijn dit jaar acht terugmeldingen bijgekomen. Een buizerd geringd op 31 mei 2014 bij Klein Johanna's Hof (Castricum), werd na ruim acht jaar op 4 juli 2022 dood gevonden in Egmond aan de Hoef: tegen een obstakel gevlogen. Een buizerd geringd op 11 juni 2016 bij Pompstation Castricum, werd na ruim zes jaar op 9 juli 2022 in Santpoort-Noord terug gemeld als verkeersslachtoffer. Een op 7 juni 2021 bij de Randweg (Schoorl) geringde buizerd vloog tegen een windmolen in Meeden (GR) en werd op 24 mei 2022 terug gemeld. Er zijn in totaal nu 183 terugmeldingen (12,7%).

soort	aantal nesten	aantal jongen	vrouw	man	totaal t/m 2021	terug aantal	terug %
Buizerd	12	25			659	86	13,1%
Havik	14	36	36%	64%	506	72	14,2%
Sperwer	4	19	68%	32%	235	23	9,8%
Wespendief	2	4			39	2	5,1%
Totaal	32	84			1439	183	12,7%

Tabel 1. Samenvatting ringgegevens

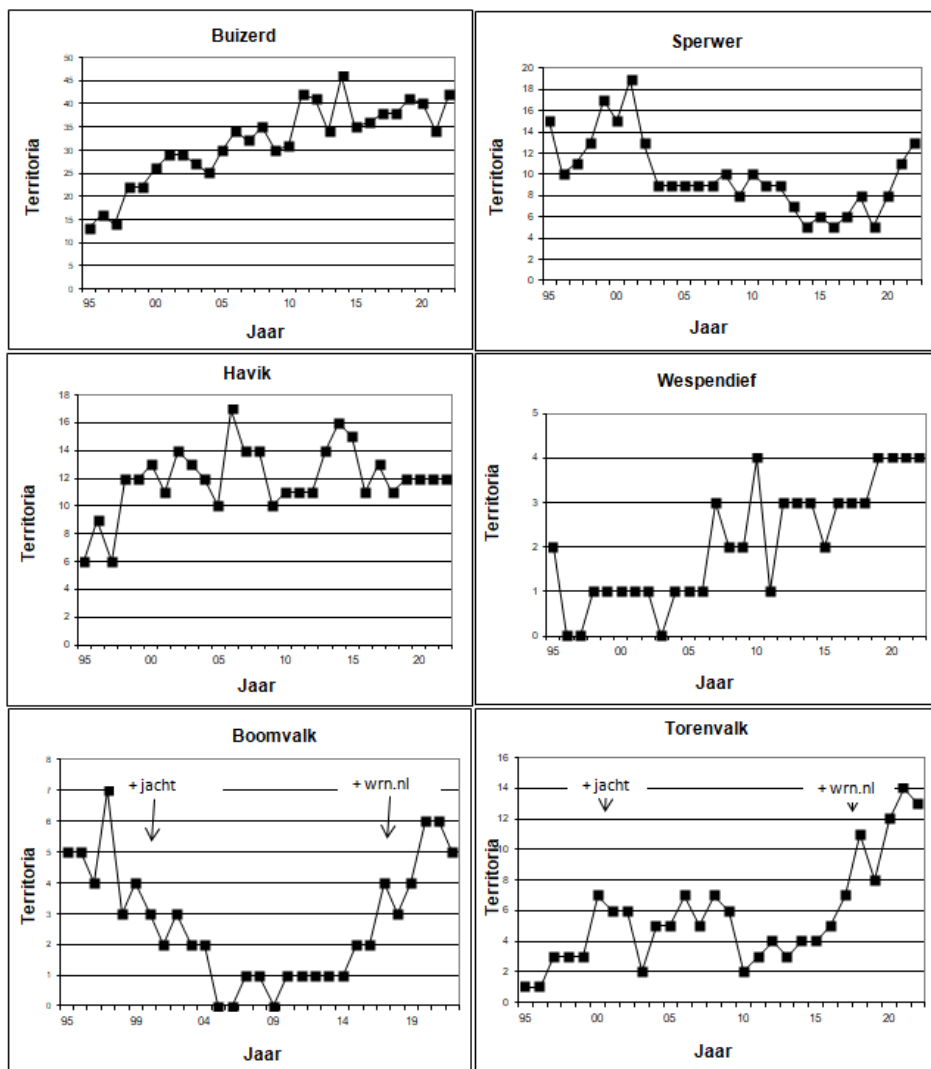
	Terug	Levend	Dood	Doodsoorzaak										Overig
				Verkeer	Raam	Vliegtuig	Verstrikt	Windmolen	Geschoten	Prooi	Gif	Verhonger	Nestjong	
Buizerd	86	14	72	20	3	3	2	2		2	2	3	7	28
Havik	72	14	58	3	15		3		1	4	1	2	8	21
Sperwer	23	9	14	1	4		1			3		2	1	2
Wespendief	2	0	2	1										1
Totaal	183	37	146	25	22	3	6	2	1	9	3	7	16	52

Tabel 2. Verhouding levend/dood terug-gemeld en doodsoorzaak.

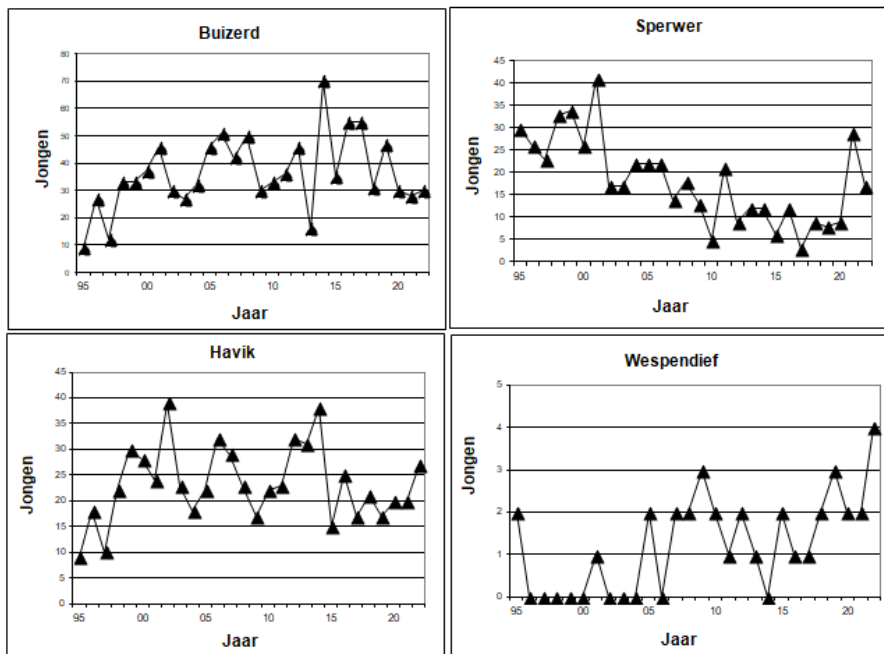
Dank

De volgende personen werkten in 2022 mee binnen gebied Wijk aan Zee – Egmond aan Zee en worden daarvoor bedankt: Marc van Bakel, Joris Bleeker, Jan Castricum, Arjen Dekker, Gerhard Dirks, Kees Duin, Roel Duits, Nico Hollenberg, Piet Hollenberg, Ed van Houten, Peter Huijbrechts, Kees Jongkind, Henk Levering, Peter Mol, Jaap Olbers, Marco Pala, Klaas Pelgrim, Ben Prins, Jan Schermer, Henk Schoonenberg, Linda Sijm, Erik van der Steen, Jos Vroege, Jan Weenink, Eric Westerman en Adrie de Waard. Verder worden Jeroen Walta (klimmer) en Guido Keijl (ringer) bedankt en iedereen die waarnemingen of tips heeft doorgegeven.

Figuur 1. Territoria tussen Wijk aan Zee en Egmond aan Zee 1995 – 2022

Figuur 2. Aantal uitgevlogen jongen tussen Wijk aan Zee en Egmond aan Zee 1995 – 2022

Januari en februari

Geen serieuze vangpogingen gedaan. Wel werden 3 Bokjes en een Waterpieper gevangen.

Maart

Ook maart was echt een prutmaand, met als enige vermeldenswaardige vangst die van een Zwarte Roodstaart (de enige van dit jaar). Toch opnieuw 3 Bokjes gevangen en 24 Bonte Strandlopers (het kan slechter).

April

April begon meteen al heel vreemd. In de nacht naar 1 april viel er een flink pak sneeuw. 's Ochtends lag er dik 5 cm. Piet (Admiraal) en ik besloten een vangpoging te doen, je weet tenslotte maar nooit. Dat was niet eens zo makkelijk, want de baan was best moeilijk te bereiken zo door dat hele pak sneeuw heen. Er was echter nul komma nul beweging van vogels en we vingen alleen een Tureluur (naar later bleek wel de enige van het jaar trouwens (!)) en een Graspieper. In de loop van de dag dooide alle sneeuw weer weg en volgende dag was er helemaal niets meer van te bekennen. Wel apart, sneeuw in april.

Daarna werd pas 11 april voor het eerst weer gevangen, door André en Henk. Er bleek al aardig wat aankomst geweest te zijn van zomervogeltjes en in totaal vingen zij 33 vogels, waaronder 2 Blauwborsten en een mooie Beflijster. De 12e een nog veel leukere vangdag zelfs. In het eendennet werd eindelijk een vogel gevangen: een Meerkoet (naar later bleek de enige van dit jaar). Daarnaast ook de eerste Kleine Plevier, opnieuw een Blauwborst, 2 volwassen mannen Beflijster (!), een Rietzanger met Franse ring en een Snor die wij eerder ringden als jonge vogel het jaar daarvoor. De laatste hoorde ik vroeg in de ochtend al zingen, en een mooie aanwijzing dat de soort ons vanggebied nu echt aan het ontdekken is.

Op de 16^e eindelijk dan een Krakeend in het eendennet (naar later bleek de enige van dit jaar), en op de 19^e een Kuifeend (ook de enige van dit jaar).

Op 22 april de eerste 2 Rosse Grutto's. Op de 23^e een mooi vervolg: een Zilverplevier en 10 Rosse Grutto's. Onder de laatste een exemplaar met Poolse ring. Onze eerste Pools geringde Rosse Grutto ooit. Erg leuk natuurlijk. Dag erna 3 Rosse Grutto's en een Regenwulp (naar later bleek onze enige Regenwulp dit jaar). Op de 25^e werden er behalve 1 Kievit geen steltlopers gevangen. Maar wel een hele mooie vangst van een Draaihals, een soort die wij maar weinig vangen in het voorjaar. De dag daarna toch weer 20 Rosse Grutto's, waarvan het merendeel ook werd gezenderd (net als meeste andere dagen dat zij werden gevangen). Het blijft nog steeds een hele dure aangelegenheid (waarvoor wij gelukkig niet zelf hoeven te betalen), maar het levert wel hele nuttige informatie op natuurlijk. Rest van de maand nog slechts een paar Rosse Grutto's.

Mei

In mei leek het in eerste instantie helemaal over met de Rosse Grutto's. Maar op de 5^e werden er toch zomaar weer 3 gevangen. Op de 6e helemaal een hele leuke dag, met zowaar nog 8 Rosse Grutto's, 1 Kanoet (enige dit jaar) en een man Grote Karekiet. De vrijdag (standaard vangdag voor Henk en Walter) is dus niet altijd slecht. En ja, je moet het geluk ook een beetje afdwingen natuurlijk hè. Rest van de maand erg slecht. Er werd wel nog een Koekoek gevangen (enige dit jaar) en 3 Kwartels (ook enige dit jaar).

Wel heel leuk was dat de Grote Karekiet die Henk en Walter hadden gevangen op een gegeven moment begon te zingen. Eerst weifelend en niet heel hard, maar op een gegeven moment echt uit volle borst. Teruggevangen werd hij echter niet meer, en dat is natuurlijk gewoon oké. Vanaf het eind van de maand hoorden wij 'm ook niet meer en gingen wij er eigenlijk vanuit dat ie weg was.

Juni

Juni begon meteen al erg leuk. Op de 2e werd een schitterend mooie volwassen man Roodmus gevangen. Alleen droeg ie al een ringetje. Hij was (ook als volwassen man) al door ons geringd in 2020. Grappige is dat ie in 2021 het hele voorjaar heeft zitten zingen ergens in Friesland. Maar nu dus weer gewoon terug bij ons. Heel bijzonder. Misschien nog wel bijzonderder was dat er volgende dag gewoon weer een volwassen man Roodmus werd gevangen. Ook geringd. Maar wel een ander, want deze was in 2021 door ons geringd. Dag daarna (U raadt het al), weer een Roodmus in het net. Opnieuw een mannetje, maar deze keer een 2kj. Weer een andere dus. Deze was ongeringd, dus eindelijk konden wij een ringetje omleggen. Is ook wel eens leuk. Juist deze bleef hardnekkig zingend aanwezig in ons vanggebied, en bleek later ook een partner gevonden en gebroed te hebben bij ons. Maar hoe geweldig is het: 3 verschillende mannen roodmussen vangen in 3 dagen? Ongekend natuurlijk. En hele grote vraag: wat maakt ons vanggebied zo aantrekkelijk voor bijzondere soorten als deze? Kom ik nog op terug.

Vanaf de 4^e werd er verder een tijdje niet gevangen. Op de 12^e toch weer een vangpoging en zowaar een Boomklever in het net. Toch meer een binnenduinoort natuurlijk (wij zitten in het zeeduin), dus die vangen wij maar heel zelden. En toch volgende dag (de 13^e) weer eentje, erg leuk.

En toen was daar 14 juni. Een hele rustige vangdag met weinig bijzonderheden. Tot ik plots heel hoog in de lucht een Bijeneter hoorde roepen. Dus ik zo snel als ik kon geluid daarvan opgezocht. Duurde even, maar op een gegeven moment stond het aan. Ik zag echter helemaal niets, dus ik ging er eigenlijk vanuit dat ik gewoon te laat was met het geluid. Maar op een gegeven meende ik naast het geluid dat ik draaide toch nog steeds ook een echte Bijeneter te horen. Heel voorzichtig deed ik de achterdeur open, alleen om even te kijken. Bleek het niet om één, maar om twee Bijeneters te gaan. Zij zaten gewoon in een struikje achter de hut (!). Ik gauw weer naar binnen, want ze waren van mijn flamboyante verschijning best wel

geschrokken. Maar vóór zag ik nog steeds niets, terwijl juist daar toch het geluid draaide. Nou had ik toevallig vlak naast de hut ook een mistnet open staan. Alleen had ik daar vanuit de hut geen zicht op. En ik kon mij niet voorstellen dat er daar eentje ingevlogen was, Bijeneter is niet een vogel die je gauw in een mistnet verwacht. Maar waar waren ze nou? Op een gegeven moment ging ik toch maar weer even achter kijken en keek toch ook maar even in dat mistnetje. Tot mijn grote verbazing hing daar laag in het net een vogeltje. Leek mij veel te klein voor een Bijeneter, maar liep er toch maar even heen uiteraard. Tot mijn grote verrukking bleek het toch één van de Bijeneters (!). Een soort die wij nog nooit eerder gevangen hadden. En wat een pracht van een vogel (zie foto). Het was het mannetje van het stel, en terug in de hut zag ik dat het vrouwtje nu ook wel heel graag wilde. Meerdere keren ging zij bijna bij de speaker op het slagnet zitten. Of zat zij op (maar niet in) het mistnetje waarin ik het mannetje had gevangen. Ik denk dat zij op dat moment vooral bleef omdat zij haar mannetje miste, niet vanwege het geluid. Dus, na ongeveer een kwartier of zo, heb ik het mannetje geringd, gemeten, gewogen en losgelaten. Bijzonder gaaf om te zien was dat zij meteen elkaar weer opzochten en “gebroederlijk” strak doorvlogen naar noord. Een uur later werden zij langstrekkend (ook naar noord) gezien bij Camperduin. Een fantastische en ook helemaal verantwoorde vangst dus. En voor het eerst sinds lange tijd weer eens een nieuwe baansoort. Dat was lang geleden, laatste waren in 2018 (toen hadden wij er 3 geloof ik).

Bijeneter

Foto: Richard Reijnders

Rest van de maand werd er meeste van de dagen wel gevangen. En helemaal niet slecht, meeste dagen zo rond de 50 vogels. De 23^e een heel bijzondere dag. De Grote Karekiet die Henk had geringd op 6 mei werd nu zomaar toch weer teruggevangen (ook door Henk). En dat terwijl we 'm toch al weken niet meer gehoord hadden, en we eigenlijk dachten dat ie vertrokken was. In gewicht was hij 3 gram afgenomen, en Henk zie "dat komt natuurlijk omdat ie druk bezig is om zijn jongen te voeren". Een beetje boutespraak, maar naar later bleek had Henk wel gelijk (daarover later meer). Op zelfde dag een schitterende adult zomerkleed Zwarte Ruiter. Dat was heel lang geleden dat we die vingen (voor het laatst 2013). Verdere leuke vangsten deze maand: 3 Gierzwaluwen, 3 Kleine Bonte Spechten (!), 2 Kuifmezen (!) en 1 Glanskop (onze enige dit jaar). Al met al een fantastische vangmaand.

Zwarte Ruiter

Foto: Richard Reijnders

Juli

Eerste 3 weken van de maand werd er wel gevangen zo af en toe, maar weinig bijzonders. Maar de 19^e was het dan toch goed raak. Maar liefst 2 Grote Karekieten werden gevangen: een volwassen vrouwtje met broedvlek en daarbij ook nog een jong. Familie van de man van Henk natuurlijk. En alsof het niet nog beter kon ving ik op de 23e de man van Henk, de vrouw van mij, 1 eerder geringd jong (ook van mij), en nog eens 2 nieuwe (ongerinde) jongen. Vijf Grote Karekieten op één dag dus: de twee ouders,

en 3 jongen. Het blijft geweldig zoiets: eerste bewezen broedgeval van Grote Karekiet in het NHD, en dat gewoon in ons vanggebied. En zo stiekem. Als wij daar niet zouden vangen was het nooit opgevallen. En dat was nog niet alles. Op die 23e hoorde ik vlak bij de twee netjes waar ik de Grote Karekieten had gevangen ook nog jonge Roerdompen bedelen. Die soort bleek (naar later bleek) ook nog eens succesvol in ons vanggebied gebroed te hebben. Echt ongelooflijk.

Grote Karekiet

Foto: Richard Reijnders

Op 29 juli ving Henk nog een 4^e ongeringde jonge Grote Karekiet. In ieder geval zijn er 4 jongen grootgebracht dus dit jaar. Dan ben je altijd benieuwd natuurlijk wat er het volgende jaar gaat gebeuren. Op de 31^e werd er een Porseleinhoen gevangen. Naar later bleek de enige dit jaar.

Ook heel bijzonder deze maand was de vangst van maar liefst 3 Rietzangers met mutatie “bruin”, hoogstwaarschijnlijk allemaal uit hetzelfde nest. Bij deze mutatie ontbreekt de kleur zwart geheel in het verenkleed, en wordt vervangen door bruin. Ik sluit minimaal één foto bij van één van deze beestjes: vogeltjes leken net van goud. Wij hebben pas één keer eerder een dergelijke mutatie gevangen, en dat was een Waterral.

Verdere leuke vangsten deze maand: 2 Bosruiters, nog een Kuifmees (in totaal 3 dus dit jaar), 4 Spotvogels en 8 Snorren. Met de steltlopers ging het opnieuw heel erg slecht. Witgat bijvoorbeeld: vingen wij er vroeger in juli gemakkelijk 100+, dit jaar vingen wij er maar 1 (!).

Kuifmees

Foto: Richard Reijnders

Rietzanger (mutatie "bruin")

Foto: Richard Reijnders

Augustus

Eigenlijk hele maand niet al te best weer. Wel ving Jan op de 2e een Waterrietzanger. Naar later bleek onze enige dit jaar. Op de 12e hing één van de jonge Roerdompen die werden uitgebroed in ons vanggebied in het net. Helaas voor Henk ontsnapte de vogel ook weer, maar toch heel leuk natuurlijk. In ieder geval één van de jongen was dus ook daadwerkelijk groot geworden.

Op de 13e toch zomaar weer een hele goede dag. Maar liefst 127 vogels, w.o. een Struikrietzanger en een Fluiter. De rest van de maand toch echt heel mager. Natuurlijk werden er Draaihalzen en Sperwergrasmussen (respectievelijk 5 en 3), maar verder toch echt heel weinig bijzonders.

Draaihalzen

Foto: Richard Reijnders

September

September begon leuk, met op de 2^e een extreem vroege Bladkoning. De allervroegste Bladkoning in Nederland ooit (!). Maar de echte knaller van de maand kwam op de 5^e: een Noordse Boszanger (!). Die hadden wij nooit eerder gevangen en na de Bijeneter van 14 juni onze tweede nieuwe baansoort dit jaar.

Op de 6^e een prachtige Struikrietzanger. Onze tweede voor dit jaar. Daarna een periode met minder weer en navenante vangsten. Op de 21^e toch zomaar weer een hele goede dag, met maar liefst 232 vogels, w.o. opnieuw een Struikrietzanger (onze derde voor dit jaar dus). Rest van de maand nogal wisselvallig weer en niet echt heel bijzondere vangsten meer.

Nog wel als bijzonder te benoemen was de vangst van een Sperwergrasmus die wij voor het eerst vingen op de 11e en werd teruggevangen op de 28e. De vogel was in de tussentijd 10 gram aangekomen (voor een vogel van dit formaat echt héél veel).

Oktober

Oktober begon met heel slecht vangweer. Maar op de 3e toch zomaar een hele mooie vangdag, met o.a. een Ransuil en een Beflijster. Het slechte weer bleef wel gehele eerste helft van de maand aanhouden, en dat is niet zo leuk natuurlijk (aangezien oktober in het algemeen de beste maand van het jaar is). Op de 17^e werden wel 2 Grote Piepers gevangen. Die vangen wij niet jaarlijks, laatste waren in 2019 (!). Echt los met vogels ging het echter pas op de 19^e. Eindelijk mooi weer, en meteen enorme trek. Maar liefst 329 vogels werden gevangen, gelukkig wel met een hele goede bezetting. Qua soorten verder een niet echt bijzondere dag, maar de vangst van een Bulgaars geringde Keep was toch zeker wel spectaculair te noemen. Daar doe je het voor natuurlijk (deels). Op de 22^e een hele matige dag. Maar wel met een hele late Roodmus nog. Volgens Piet Admiraal een echt wel tropische verrassing. Op 26 oktober dan denk ik toch wel de knaller van de maand: een Siberische Boompieper. Gevangen door Arnold en Jan. Als je bedenkt hoeveel wind er stond die dag toch echt wel een compliment waard. Zij vingen 'm de laatste ronde, ik had persoonlijk al lang al gestopt. Op de 28^e ook weer een hele fijne: een Raddes Boszanger. Superzeldzaam natuurlijk, maar volgens mij ook nog eens het allerlaatste geval in Nederland ooit.

Verdere leuke vangsten deze maand: eigenlijk alleen Blauwe Reiger en Grote Lijster.

November

November weer heel slecht vangweer. Er werd dan ook nauwelijks nog (wat) gevangen. Op de 13e knapte het weer dan toch zomaar weer op, en meteen toch weer een hele goede vangdag: 219 vogels w.o. 23 Winterkoningen (dagrecord). En dat allemaal zonder geluid hè. De 14e ook een mooie vangdag, met zomaar nog een hele late Sperwergrasmus. En op de 16e nog even een hele zeldzame vogel in de netten: een Humes Bladkoning. Een echte knaller, en naar wij dachten een mooie afsluiting van toch al een heel mooi jaar. Maar de koek was nog lang niet op naar later zou blijken.

Op de 19^e nog een hele late vangst van een Boerenwaluw door Arnold en Sandra, heel bijzonder.

Op de 22^e echter misschien wel de meest bijzondere vangst van het jaar. Ik ving die dag een Smelleken. Sowieso een soort die je niet dagelijks vangt natuurlijk (onze laatste was 20 oktober 1998), maar met deze was nog wel iets extra bijzonders aan de hand. Ik ving haar in de hele vroege ochtend-schemering. Ze zat op een paaltje vlak naast één van onze slagnetten, en in eerste instantie dacht ik dat het een vrouwtje Sperwer was. Ik had de luiken net opengedaan en het licht stond aan in de hut, dus ik kon haar ondanks dat het nog erg donker was redelijk goed zien. Ik stond al een minuut of 5 op

scherp toen ik dacht 'toch even met de verrekijker kijken'. Ik schrok mij een hoedje. Het was geen Sperwer, maar een Smelleken (!). Dus ik gauw verrekijker weer weggelegd en opnieuw op scherp staan. Nog geen paar minuten later dook zij van het paaltje af en trok ik het (goede) slagnet dicht. En ik had haar (!). Joepie dus. Alleen toen ik haar onder het net vandaan haalde zag ik al meteen dat zij véél te groot en véél te slank was voor een Smelleken. Toch een Torenvalk dus. Ook leuk, maar toch ook wel een beetje een teleurstelling. Ik deed haar eerst maar even in een bewaarzak, want het was intussen ook wel tijd om de eerste ronde langs de mistnetten te lopen. Het was een erg winderige ochtend, zeker windkracht 5, en ontzettend zwaar bewolkt. In de mistnetten hingen een handvol Merels, verder helemaal niets. Nadat ik die geringd had was "de valk" aan de beurt. Dus ik die uit de zak gehaald. Maar wat was het nu: een Torenvalk of toch een Smelleken? Ik moest wel eerst een keuze maken, want Smelleken en Torenvalk krijgen verschillende ringen (respectievelijk 5,5 en 7mm). Ik wat handboeken en zelfs veldgidsen geraadpleegd en uiteindelijk toch maar besloten dat het een donker uitgevallen jonge Torenvalk was. En dus kreeg zij een 7mm en los ermee. Na eerst wat foto's natuurlijk, maar dat was eigenlijk gewoon niet te doen. Veel te veel wind, nul komma nul licht en een toch wel heel agressieve vogel. Uiteindelijk heb ik maar 2 "leuke" foto's kunnen maken.

IJslands Smelleken

Foto: Richard Reijnders

Thuisgekomen snel naar foto's gekeken van met name juveniele Torenvalken. Nee, dat was dit dus echt totaal niet. Dan was die ik had

gevangen toch zeker een Smelleken dus. Maar hoe kon het dan dat vleugellengte en staart totaal niet klopten voor deze soort? Het verlossende antwoord kwam van Kees Roselaar. De IJslandse ondersoort (F. c. sub-aesalon) van het Smelleken is namelijk veel groter dan die uit Scandinavië (F. c. aesalon). En dat geldt dan vooral voor de vrouwtjes. Voor ondersoort aesalon is vleugellengte bij de mannetjes gemiddeld 200 (maximaal 204), bij de vrouwtjes gemiddeld 217 (maximaal 219). Ja, en mijn vogel had dus een vleugel van 238 (!). Als je bedenkt dat wij vleugel meten van vleugelboeg tot punt van de vleugel een echt reusachtig groot verschil (!). Maar bleek dus dat dat volgens de literatuur toch kan dus. Vrouwtje subaesalon (de IJslandse dus) gaat tot 235 namelijk. Die maximum vleugellengte is gebaseerd op balgonderzoek. En Kees wist te vertellen dat je bij vogels van dit formaat bij balgen t.o.v. levende vogels toch wel rekening moet houden met zo'n 3 mm krimp. Dan zou mijn vleugel van 238 nog net kunnen dus, maar wel dan alleen dus voor subaesalon (de IJslandse ondersoort). Dus ik had gewoon een Smelleken van de IJslandse soort gevangen (!). Het derde geval ooit voor Nederland, na eerder eentje in 1854 en eentje in 1923. Een héél bijzondere vangst dus en nog steeds superblij mee. Ook héél blij dat ik haar een 7mm heb gegeven trouwens. Een 5,5 mm had echt veel te klein geweest.

Verder werd er deze maand niet veel meer gevangen. Wel werd een nieuwe 'truc' ontdekt om Spreeuwen te vangen. Niet geheel onbelangrijk, want er wordt op dit moment veel onderzoek gedaan naar de trek van Spreeuwen. Mede gecoördineerd ook door de Nederlandse ringcentrale (die opkomt voor de belangen van vogels binnen de Nederlandse besluitvorming). En wij doen daar aan mee dus.

Nog één echt hele mooie vangdag deze maand, en dat was op de 29e. Je weet het nooit, grotendeels is het gewoon geluk waarschijnlijk, maar die dag vingen wij 2 Sneeuwgorzen en een Pallas' Boszanger. De laatste was de laatste in het seizoen die wij ooit vingen. En de allereerste Pallas' ooit die ik ZELF uit het net haalde (!). Wat een geweldig vangtje.

December

En dan denk je 'nou, in december is het wel zo'n beetje over'. Niet dus dus, want de 1^e van de maand vingen wij een serieuze Siberische Braamsluiper. Zeer zeldzaam beestje, en ondanks zo laat in het jaar gewoon in topconditie. Heel erg gaaf. Op de 2^e werd dan toch een "echte" Torenvalk gevangen. De enige dit jaar. Mooie vangst dus.

Daarna leek het toch wel over en werd het merendeel van de netten binnengehaald. Halverwege de maand werd het echter plots nog heel koud. Op de 14^e dan toch nog een leuk dagje, met een Bonte Strandloper en 10 Watersnippen. Op de 18^e een nog veel betere dag met o.a. 17 (!) Kieviten, 2 Wulpen, 2 Bonte Strandlopers, 24 Watersnippen en een IJslandse Tureluur. Daarna viel onmiddellijk dooi weer in en was het definitief over met het vangseizoen.

Al met al een mooi en erg productief vangjaar.

Een special over vogels als sociale wezens, genoteerd van een uitzending op Arte televisie.

Wist je dat...

De verandering van koers in een zwerm Spreeuwen binnen een fractie van een seconde plaatsvindt?

Kauwen heel specifieke kreten hebben voor verschillende situaties? De Universiteit van Exeter, Groot Brittannië, heeft een opgezette vos met een kunstvogel in de bek in een landschap gezet. Ze lieten het geluid van één vogel erbij horen. De Kauwen benaderden het tafereel heel behoedzaam maar vliegen er uiteindelijk omheen.

De tweede keer werden er roepjes van meerdere Kauwen afgespeeld. Nu vlogen er meer Kauwen op af. Conclusie: ze worden minder gealarmeerd door de roep van één Kauw dan door de roep van meerdere Kauwen.

Hoe weten ze of iemand vriend is of vijand? De universiteit van Exeter zette een gemaskerde man neer, één keer bij een nestkast, de andere keer in een open veldje. Gemaskerd omdat de Kauwen hem al van gezicht kenden en dat zou de uitkomst van het onderzoek kunnen verstoren. Bij de ene sessie wordt een alarmkreet afgespeeld, bij de andere een contactroep, op een andere plek. De man werd nog een keer op beide plekken gezet, zonder afgespeelde roep. Bij de plek waar de alarmroep werd afgespeeld, reageerden de Kauwen paniekerig op de man. Bij de tweede plek, van de contactroep, bleven ze rustig. Ze onthouden dus de eerste indruk en handelen er naar.

Wist je dat de satellietmannetjes van Kemphanen (die met de witte halsveren) zich bij de dominante vechtmannetjes kunnen aansluiten en samen kunnen baltsen om de vrouwtjes? En dat sommige mannetjes een genetische verandering ondergaan waardoor ze er als een vrouwtje gaan uitzien? Ze gaan zich ook als vrouwtje gedragen en worden vaak zelfs door mannetjes gedekt. Zo ontlopen ze de gevechten van de andere mannetjes en kunnen ze stiekem zelf vrouwtjes dekken.

Hoe wordt er gepaard als mannetje en vrouwtjes praktisch gelijk zijn qua uiterlijk? Het Max Planck instituut heeft bij Zebrovinken ontdekt dat ze af gaan op het unieke karakter van een soortgenoot. Iedere vogel heeft zijn eigen stijl van roepen, die hij steeds herhaalt.

Jonge Sterns moeten leren hoe groot de buit moet zijn die ze aan hun jongen voeren, en waar ze die moeten vangen. Oudere vogels hebben meer ervaring en dus meer tijd om hun jongen gezond groot te brengen. Bij de balts vliegen mannetje en vrouwtje om elkaar heen. Het vrouwtje gaat bedelen als een kuiken. Het mannetje komt met een vis en gaat er eerst mee pronken. Dan geeft hij het aan haar.

Wist je dat Pimpelmezenvrouwtjes aan overspel doen? Ze leven maar 3 jaar gemiddeld, en moeten snel zo veel mogelijk nageslacht op de wereld zetten. Ze paren dus ook met mannetjes in een ander nest. Extra Pair Paternity noemen ze dat. Mannetjes doen hetzelfde. Het mannetje stelt zo zijn nageslacht zeker, en het vrouwtje, dat maar een beperkt aantal eieren kan leggen, kan zo haar broedsel zeker stellen als haar oorspronkelijke partner wegvalt. De andere vadervogel zal zijn eigen kroost herkennen en die helpen opvoeden. Overspel komt bij meerdere vogelsoorten voor.

Wist je dat Arte televisie een schat aan informatie kan bieden over alles wat met de natuur te maken heeft? En dat je kunt kiezen tussen Duits en Frans en de ondertiteling kunt oproepen als je het niet goed verstaat?

Dat dat dus ook goed is voor je talenkennis? Grapje.

Vogelbladen tot augustus 2023

Martine Kamminga

Hier wat artikelen uit de oude doos, die ik eind vorig jaar niet had behandeld omdat ik het te druk had en met corona zat. Het zijn niet zozeer artikelen uit de bladen uit de streek, als wel uit wetenschappelijke bladen. Zoals bijvoorbeeld de Sovon van september vorig jaar.

Grote Sterns hadden en hebben heel veel last van de vogelgriep. Dat geldt ook voor Grote Jagers en Jan van Genten. Trektellen aan de kust is dus van groot belang om de schade onder deze vogels vast te stellen.

Veel soorten kust- en watervogels, zoals Visdieven, Scholeksters, Kleine Plevieren, meeuwen en Wilde Eenden vinden een broedplek op daken in de stad. Dat zullen de meeste lezers van ons blad inmiddels wel weten. Voordelen daarvan zijn, dat er genoeg voedsel te vinden is in de stad. Scholeksters bijvoorbeeld, scharrelen hun wormen gewoon op in tuinen, parkjes, op sportvelden en in bermen. En ze zijn veilig voor de vos. Nadelen zijn echter de grote hitte op de daken in de zomer, als er geen schaduw is. Bovendien kunnen Meeuwen en roofvogels de jongen gemakkelijk pakken. Jonge Wilde Eenden en jonge Scholeksters kunnen van het dak af vallen. Toch weerhoudt dat deze vogels er niet van om steeds vaker op een dak te gaan broeden. In 2022 broedde zelfs 10 tot 11 procent van de Nederlandse Visdieven op daken.

De overlast van het openpikken van vuilniszakken en het verspreiden van afval door Meeuwen, wordt steeds meer opgelost door het plaatsen van ondergrondse containers.

Wie heeft de laatste jaren nog een Zomertortel gezien? De grootste kans om er één tegen te komen is op kleine boerencampings, leert een onderzoek van Jennifer Vreugdenhil uit Zeeland. Op dergelijke terreintjes zijn veel hagen aangelegd om kampeerplaatsen af te bakenen, er zijn veel open

plekken door aanrijroutes en er is veel zaadrijk onkruid. Direct bijvoeren met een zaadmengsel kan ook helpen om hun aantal weer op peil te brengen, maar dat is geen structurele oplossing.

Zomertortel

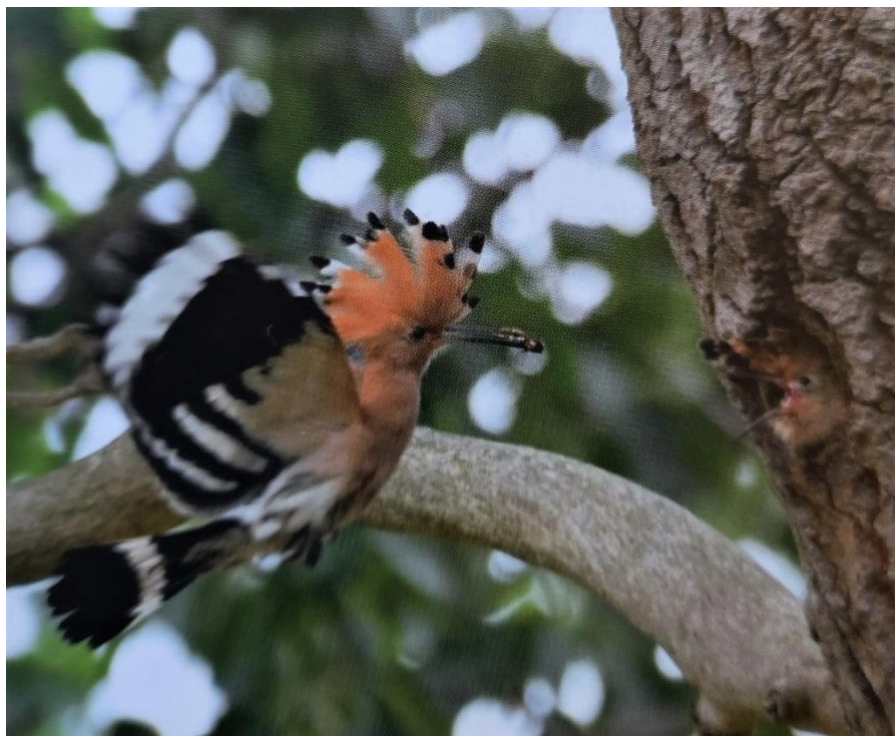
Foto: ??

Het aantal vogelaars in Nederland neemt toe en de diversiteit onder vogelaars wordt groter. Er komen meer vrouwen bij. De coronapandemie heeft ertoe bijgedragen dat er meer mensen de natuur in trokken. De gemiddelde leeftijd van vogelaars is wat meer verdeeld en heeft zich gestabiliseerd.

Veel vrouwelijke vogeltellers doen werk voor MUS (Meetnet Urbane Soorten) en voor de Tuinvogeltelling. Het zou kunnen komen doordat vrouwen zich binnen de bebouwde kom veiliger voelen, of omdat ze hun kennis van vogels vrij laag inschatten. Sovon wil zo veel mogelijk verschillende mensen aan het “vogel bestuderen” krijgen. Om mensen te werven, gebruikt ze bijvoorbeeld foto's met een diverse groep mensen er op, en voor de Landelijke Dag willen ze dat sprekers meer aandacht geven voor diversiteit.

Wat cijfers: in 1985 was slechts 6% van de vogelaars vrouw. Na 2005 groeide hun aantal flink (mede onder invloed van het MUS project). Inmiddels is nu één-derde van de deelnemers aan MUS vrouw.

In 2020 broedde er een Hop in de Amsterdamse Waterleidingduinen. Vijf jongen zijn uitgevlogen. Ze broedden in een oud verlaten nest van een Grote Bonte Specht aan de noordkant van een Grauwe Abeel, op 6 meter hoogte. Het nest is op ca 30 meter afstand geobserveerd door vogelonderzoekers die zich met telescopen hadden verschanst in het omliggende populierenbos, en tot twee keer toe van dichtbij vanuit een schuiltent. Onderzocht werden de geluiden die uit het nest kwamen, prooiesten, braakballen en eischalen. 7 juni 2020 werden de eerste twee vogels samen gezien en waren er voedseltransporten. Op 9 juni vloog het eerste jong uit. Op 15 juni vloog het laatste jong uit. Tussen 25 april en 4 mei moet, volgens berekeningen, het eerste ei zijn gelegd. Hoppen leggen elke dag één ei. Het laatste tussen 1 en 10 mei. Op 12 juni, toen er nog twee jongen op het nest zaten, gingen de oudervogels weer paren. Op 3 juli weer. Maar op 5 juli was het mannetje gevlogen en er was geen tweede broedsucces.

Hop

Foto: ??

Geluidsopnamen van een voerbeurt wezen uit dat zo'n sessie gemiddeld maar iets meer dan 3 seconden duurde. Bosmeikevers waren verreweg favoriet als prooi, gevolgd door de Veenmol, die ze langs de oevers van het

Oosterkanaal op 200 meter afstand verschalkten. De Veenmol is elders in Europa het stapelvoedsel van de Hop. Verder vond men andere keverresten, rupsjes en resten van mieren en mierenpoppen.

Hun roep Poe-poe-poe werd maar beperkt gehoord en opgenomen. Uit de geluiden van de voedersessies blijkt dat zowel de oudervogels als de jongen voor ieder momentje, zoals de binnenkomst van de oudervogel, net voor het voeren, net erna, enz. een eigen geluid maakten.

Uitgevlogen jongen werden steeds ten westen van het nest gezien. Het verst op 5 km afstand op 7 juli.

In 2021 broedden er geen Hoppen meer.

De Hop breidt zich door klimaatverandering uit naar het noorden, in Europa. Maar al tot in de vorige eeuw, voor de klimaatverandering, was Nederland al gunstig voor de Hop, omdat het landschap veel kleinschaliger was dan nu, met door heggen en struwelen afgebakende stukken landbouwgrond.

In 2020 werden 15 Spotvogels uitgerust met een geo-locator, om hun trekgedrag te onderzoeken. Het onderzoek werd gedaan in een gebied in Limburg dat grenst aan De Peel, ten noordwesten van Ospelsdijk, gemeente Nederweert. Het is intensief beheerd grasland met zandpaden en struweel van bramen, berk en wilg. De geo-locators registreren lichtsterkte per minuut. Hiermee kan de daglengte worden gemeten, in combinatie met zonsopkomst en -ondergang en de lengte- en breedtegraad waarop de vogel zich bevindt. Ook terugmeldingen van hun ringen werden geregistreerd.

Eén vogel overwinterde in Namibië en een andere in Angola. Veel vogels die in Afrika overwinteren, hebben een kortere trektijd in het voorjaar dan in het najaar. In het najaar kunnen ze soms wel een maand in een en hetzelfde gebied bivakkeren, zoals bleek bij één Spotvogel. Ook bij Tapuiten is dit bekend. De voorjaarsstrek duurt bij Tapuiten de helft korter dan de najaarsstrek. Tijdens de najaarsstrek wordt er vrijwel alleen 's nachts getrokken. In het voorjaar ook wel overdag. Spotvogels lijken hele dagen vliegen af te wisselen met een dag rust. In ieder geval hebben de onderzoekers een beter beeld gekregen van de tussenstops die de Spotvogels in Afrika maken tijdens hun trek. Alleen in het voorjaar vliegen ze dus hele dagen door, om de Sahara zo veel mogelijk te overbruggen.

Het fouageergedrag van Grutto's in de broedtijd is onder de loep genomen, in 2019 op het Landje van Gruijters (G) bij Haarlem in opdracht van de beheerders, die wilden weten of ze het gebied wel goed beheerden en in 2020 op de Hooge Weide bij Castricum, ter vergelijking.

Eind februari 2019 kwamen de eerste Grutto's aan op het Landje van G. Voordat ze aankwamen zijn er eerst monsters genomen van wat er in de graslandbodem en in de plas aan prooidiertjes zat. Aan de hand van waargenomen slikbewegingen van de Grutto's kon men bepalen hoeveel ze aten. Zo werden 25 vogels elk 2 tot 5 minuten geobserveerd en kon men een gemiddelde nemen.

Op het Landje van G. kwamen dus de eerste Grutto's eind februari 2019 terug van hun winterverblijf. Half maart was hun aantal het grootst. Daarna

werd het minder en zaten ze te broeden in de omgeving, of in IJsland. Vanaf eind mei nam hun aantal weer toe tot begin juli. Daarna begon weer de trek naar het zuiden. De vogels die eind mei al terugkwamen van hun broedgebieden, hadden waarschijnlijk geen nest kunnen grootbrengen. Pas na half juni kwamen de vogels die wel broedsucces hadden gehad.

Foerageren deden ze vooral op het plasje en nauwelijks op het grasland. In het water vonden de onderzoekers alleen rode dansmuggenlarven. Het water is daar licht brak, voedselrijk, maar soorten-arm. De Grutto's aten voornamelijk muggenlarven. Het aantal muggenlarven hangt af van hoeveel er door de Grutto's wordt gegeten, zo blijkt uit het onderzoek.

Op de Hooge Weide, een jaar later, zaten er zo 500 à 600 Grutto's. Ook daar zaten er veel bij zonsopgang, na een uur liep het er leeg en op de rest van de dag nam hun aantal weer toe. Hier foerageerden ze juist voornamelijk in het grasland en niet in het water. In het grasland zitten veel wormen, die groter zijn dan muggenlarven en dus voedzamer zijn. Dat zou kunnen betekenen dat het voedselaanbod rond het Landje van G wat slecht is, zodat de vogels meer in het water gaan fourageren. In het jaar 2022 wilde men het Landje van Geijssel bij Ouderkerk aan de Amstel aan een soortgelijk onderzoek onderwerpen.

Vogelwerkgroep Midden-Kennemerland heeft (de) toekomst; toch?

Henk van der Leest en Peter Mol

Na jaren van een opgaande lijn in het aantal jeugdleden van de VWG Midden-Kennemerland kwam er een paar jaar geleden de klad in. Een van de belangrijkste oorzaken laat zich niet moeilijk raden: Covid-19. We konden geen excursies organiseren in de jaren dat de pandemie heerste. Dat leidde tot een grote teruggang van het aantal jeugdleden van de vogelwerkgroep. Aan het eind van het seizoen 2022 – 2023 stopten twee coördinatoren er om verschillende redenen ook nog mee. Wat nu te doen?

Jongeren zijn nodig!

Na meer dan 20 jaar jongerenexcursies te hebben georganiseerd – met wisselend succes - konden we dit als vogelwerkgroep toch niet uit onze handen laten vallen? Immers we waren hier ooit mee begonnen vanuit de doelstelling om het ledenbestand van de vogelwerkgroep te verjongen. We wilden op geleidelijke wijze jonge leden verkrijgen, die echt actief willen zijn. Daarom kozen we voor een aanpak, waarbij we een investering doen voor de lange termijn. Aangezien het om jonge mensen gaat die vaak nog niet goed weten wat ze willen, accepteren we hierbij een hoog “uitvalpercentage”. Wel in de hoop en de verwachting dat veel uitvallers ooit wel weer eens zullen terugkeren. Hetzij als bevlogen vogelaar in het veld of het liefst natuurlijk als actief lid van onze vereniging. Jong geleerd is oud gedaan.

Henk van der Leest en Peter Mol nemen stokje over.

Onze stelling is dat wil de Vogelwerkgroep Midden-Kennemerland toekomst hebben, we als vereniging zullen moeten blijven investeren in mensen, jong en oud. Mensen die geven om vogels en om de natuur in bredere zin en die daar actief mee aan de gang willen. Mensen die vogels willen tellen, die ijsvogelwanden willen graven en onderhouden. Of mensen die roofvogel onderzoekers of weidevogelbeschermers willen zijn. Of die vogels ringen om daarmee een bijdrage te leveren aan onderzoek naar vogels.

Om kinderen en jongeren daarvoor te interesseren moet hun belangstelling worden gewekt en moeten ze hun belangstelling kunnen delen met anderen. Daar kan je nooit te vroeg mee beginnen. Daarom hebben Peter Mol en Henk van der Leest het stokje van de vroegere coördinatoren overgenomen. Met hernieuwde energie en enthousiasme zullen we er de schouders onder zetten.

Hoe pakken we het aan en hoe zijn we te vinden?

We pakken de draad op waar we gebleven waren en dat is met een heel klein groepje overgebleven jongeren. Dit groepje gaan we verder uitbouwen. Daar nemen we de tijd voor. Maar we kunnen het niet alleen. Daar hebben we andere enthousiaste vogelaars bij nodig. Daarom doen we waar nodig een beroep op jullie om af en toe excursieleider te zijn. Of we benaderen

jullie als coördinator van een werkgroep waar we de jongeren eens kennis mee willen laten maken. Maar ook vragen we jullie als ouder, grootouder, kennis, buurman of buurvrouw van jongeren vanaf 10 jaar naar ons door te verwijzen, die wel geïnteresseerd zijn in vogels maar die ons nog niet hebben gevonden. Daarom; kennen jullie jongeren die misschien eens een keer mee willen, wijs ze dan eens op de jeugdpagina van de vogelwerkgroep <https://vwgmidden-kennemerland.nl/jeugdvogelclub/> of laat ze een mailtje sturen naar jongerenexcursies@vwgmidden-kennemerland.nl. Dan neemt Peter Mol of Henk van der Leest contact met hen (en met hun ouders) op.

Excursie-programma voor Jongeren.

Als deze Winterkoning uitkomt is de eerste excursie al weer geweest. We zijn naar de Waterberging Noorderveld en omgeving geweest en hebben daar vooral naar steltlopers en watervogels gekeken. Onderweg naar de waterberging zagen we langs de Korendijk onder meer een paar Tapuiten in het veld en ook zagen we Goudplevieren tussen de Kieviten. Opvallend veel Watersnippen en verder onder meer enkele Bosruiters en een paar Kemphanen. Ondanks dat we met maar weinig waren was het een leuke excursie.

Het programma tot en met de winter is verder als volgt:

Op zondag 15 oktober is er een vogeltrekexcursie vanaf het Strandplateau Castricum aan Zee. Op zondag 5 november brengen we een bezoek aan het vogelringstation de Vinkenbaan. Bij slecht weer stellen we de excursie uit naar zondag 12 november. Op zondag 10 december gaan we naar de Zuidpier met als alternatief het Kennemermeer wat daar vlakbij ligt. In het nieuwe jaar beginnen we met een spannende avondexcursie als we samen met Arend de Jong op zoek gaan naar Bosuilen.

Tenzij anders is aangegeven zijn de excursies op de eerste of tweede zondag van de maand. We verzamelen achter het NS-station Castricum, waarvandaan we om 09:00 uur vertrekken en waar we rond 12:00 uur ook weer terug komen. De excursies zijn voor de jongeren. Ouders en verzorgers mogen niet mee, met uitzondering van de eerste keer dat een jongere met een excursie mee gaat. Het volledige programma vindt u op de jeugdpagina van de vogelwerkgroep <https://vwgmidden-kennemerland.nl/jeugdvogelclub/>

Vogelwaarnemingen Midden-Kennemerland, mei-juli 2023

Hans Schekkerman

Dit overzicht beslaat de periode 1 mei t/m 31 juli 2023. De selectie van interessante waarnemingen is samengesteld op basis van meldingen op Waarneming.nl en Trekellen.nl, en van de vinkenbaan. Alle melders worden hartelijk bedankt voor het invoeren van waarnemingen. Om ruimte te sparen zijn hun voornamen alleen bij eerste vermelding voluit geschreven. Waar in de tekst een aantal *waarnemingen* wordt genoemd zijn meldingen van dezelfde locatie op dezelfde dag als 1 geteld; waar dit niet is gebeurd wordt gerept van het aantal *meldingen*. Afkortingen: tp=ter plaatse; kj=kalenderjaar; ad=adult; juv=juveniel; m=man; v=vrouw(kleed); ovv=overvliegend, Z=naar Zuid etc; NHD=Noordhollands Duinreservaat.

Omstandigheden mei-jul

Mei 2023 was in algemene termen normaal qua temperatuur, vrijzonnig, en droog. De eerste helft van de maand was nat maar na de 15^e viel er geen neerslag meer. Juni was recordwarm, recordzonnig en zeer droog. Bijzonder was dat de wind bijna voortdurend uit noordelijke richtingen kwam. Daardoor bleef de temperatuur aanvankelijk aan de lage kant maar toen na 3 juni de wind iets meer naar oost draaide liepen die op en begon het duinoppervlak snel uit te drogen en de hoge waterstand in de duinplassen te dalen. Wind en temperatuur hielden de voorjaarsrek kennelijk op; van diverse trekkers vielen de aantallen in mei nogal tegen maar was er na de draai in de eerste 2 juniweken nog een ongebruikelijk restantje doortrek. Vanaf 18 juni werd de luchtstroming zuidwestelijk en het weer wisselvalliger. Juli was qua temperatuur en zonneschijn normaal, maar nat. In de ochtend van 5 juli kwam tussen IJmuiden en Castricum de zomerstorm Poly aan land. Met een gemeten windkracht van 11 Bft (uit west) veroorzaakte Poly in enkele uren veel schade aan bomen in de dorpen en in het NHD; ze werden omver geblazen of knapten (gedeeltelijk) af. Na enkele mooie dagen werd het vanaf 13 juli geleidelijk natter en somberder.

Bijzondere soorten waargenomen in deze periode waren Kleine Klapetekster, Roodkeelpieper, Grauwe Kiekendief en 'veel' Bijeneters en Steltkluten, en ringvangsten op de vinkenbaan van Zwartkopgors en Roodsterblauwborst. Indicaties voor broedgevallen van schaarse soorten waren er voor Grauwe Klauwier, Roodmus en Engelse Gele Kwikstaart.

Casarca

6 jun – 2 Doornvlak, NHD Bakkum en Westerberg, NHD Egmond – Kees Roselaar, Jorg Schagen

10 jun – 9 Z Castricum aan Zee – Hans Schekkerman

11-12 jun – 2 Waterberging Noorderveld, Heemskerk – J. Schagen e.a.

15 jun – 6 N strand Heemskerk – Huub Huneke

17 jun - 10 jul – 2-13 exx Heemskerker Noordbroek – H. Schekkerman e.a.

Casarcas, plasdras '13 ha', Heemskerk

Foto: Roef Mulder

Zomertaling

Een voorjaar met veel waarnemingen in de polder tot ver in het broedseizoen; zowel in de Castricumerpolder als in de Heemskerk Noordbroek waren minstens 2 paartjes aanwezig. In eerstgenoemde gebied werd ook een vrouwtje met pullen gezien op 16 en 24 jul.

Krooneend

Ruiende Krooneenden waren aanwezig (maar lang niet altijd zichtbaar) op het Hoefijzermeer/Infiltratiegebied vanaf 23 jun, aanvankelijk 1 m maar ook 2 v op 30-31 jul.

Patrijs

Vier meldingen uit de Buitenlanden / St.Aagtendijk bij Beverwijk, en een uit de Duivelshoek, NHD Heemskerk, op 7 jun (Rob Struyk).

Kwartel

In de omgeving van de vinkenbaan riepen tussen 13 mei en 17 jun geregeld door het afgespeelde geluid aangelokte Kwartels. Elders zongen exemplaren langs de St. Aagtendijk, Beverwijk (9 apr), de Korendijk, Castricum (7-11 mei), in het Koepelduin, NHD Bakkum (29 mei) en de Noordernollen, NHD Castricum (17 jun). Op 22 mei hoorde Leo Heemskerk in korte tijd 3x een roepende Kwartel over Castricum vliegen.

Kwartel, Korendijk, Castricum, 8-5-2023

Foto: Hielke Boomsma

Parelduiker

22 mei – 1 N Castricum aan Zee – H. Schekkerman

Geoorde Fuut

In mei hingen maximaal 16 adulte rond op de wei van Brasser. Door hoge waterstand en trage groei van waterplanten konden er nog geen nesten worden gebouwd. Rond midden jun verkaste de hoofdmoot naar het Doornvlak waar 6 nesten verschenen, waarvan er echter 5 verloren gingen ten tijde van storm Poly op 5 jul. Het resterende paar, waarvan het nest gespaard bleef doordat het was drooggevalen op een eilandje, kreeg 1 jong groot. Er werd ook nog 1 nieuw nest gebouwd dat begin aug 2 jongen opleverde. Op het Zwarte Vlak was 1 paar aanwezig.

Kuifaalscholver

17 mei – 2 onv Forteiland, IJmuiden – Henk Schut

Aalscholver

De kolonie in het Infiltratiegebied telde op 6 mei 378 bewoonde nesten, fors minder dan in 2022 (532). De vorig jaar gestarte vestiging in de Karpervijver telde 21 nesten.

Roerdomp

Territoria met langdurig aanwezige en hoempende vogels waren er bij de Dorregeesterpolder/Hempolder (1 mei-27 jul; 2 hoempend op 11 jun) en Infiltratiegebied Castricum (28 mei - 23 jun, 2 hoempend op 7 jun). Daarnaast werden bij Fort Veldhuis/Heemskerkse Golfclub vogels gemeld op 5 mei en 28 jun; dit is ook een potentiële broedplek.

Kleine Zilverreiger

8 mei – 2 Waterberging Schulpvaart, Limmen – Mart van Zweeden

9 jun – 1 Z strand Castricum aan Zee – H. Schekkerman

9 jun – 2 N strand Egmond aan Zee – KD Dijkstra

4-31 jul – max. 4 tp Wei van Brasser, NHD Bakkum – Theo Baas e.a. Aanvankelijk 3 exx, oplopend tot 4 op 7-17 jul, in de laatste week wisselend 1-3 exx. Vermoedelijk dezelfde vogels werden ook gemeld bij de Karpervijver (overvliegend) op 13 en 25 jul en de Kennemer IJsbaan op 25 en 30 jul.

28-29 jul – 1 Heemskerker Noordbroek – Hielke Boomsma, Willem Jas

Purperreiger

13 mei – 1 tp Infiltratiegebied Castricum – Jos Vroege, Hans Kuperus

Zwarte Ooievaar

19 jul – 1 tp Doornvlak – Erik Groen, Rob G; 's avonds voor de hut.

Lepelaar

Midden juni verzamelden zich maximaal 13 juveniele Lepelaars in de waterberging, indicatief voor een prima succes van de lokale broedvogels. Die waren dit jaar verhuisd naar het Molenbos aan de andere kant van de Marquettelaan – naar verluid nadat Blauwe Reigers takkenroof hadden gepleegd op hun oude plek.

Visarend

14 Visarenden werden waargenomen, op 1 mei, 4 (3 exx), 5 (2), 6, 13, 15, 28 en 29 mei en 1, 2 en 6 jun. Pleisterende vogels werden gezien op 4/5 mei (overnachting in NHD Bakkum), 6 mei (De Westert) en 2 jun (Brasser en Infiltratiegebied).

Zwarte Wouw

Een mager voorjaar met maar 1 waarneming:

4 mei – 1 N, NHD Castricum-Egmond – Ruud Altenburg e.a.

Grauwe Kiekendief

14 mei – 1 2kj N Limmerpolder – H. Schekkerman. Dit is tegenwoordig in onze regio de zeldzaamste van de 4 soorten kiekendieven. In het archief zitten 17 waarnemingen sinds de eeuwwisseling, waarvan echter bijna de helft niet is gedocumenteerd. In de laatste 10 jaar waren er 7.

Grauwe Kiekendief, 2kj, Castricumerpolder, 14-5-2023 Foto's: H. Schekkerman

Slechtvalk

18 meldingen verspreid over de verslagperiode.

Boomvalk

93 meldingen, waaronder enkele vogels overvliegend met prooi, maar zonder concrete aanwijzingen voor broedgevallen.

Smelleken

Voorjaarestrekkers op 14 (2 exx), 18 en 30 apr, en 1, 3, 4 (2) en 6 mei.

Roodpootvalk

10 jun – 1 vr N Buitendijkspad, Castricum – Mark Res.

Porseleinhoen

23-30 jun – 1 zingend Castricumerpolder-Noord – Leo Heemskerk e.v.a. Hoewel ze veelvuldig 's nachts overvliegen, zoals blijkt uit ringvangsten op de vinkenbaan, zijn zingende Porseleinhoentjes erg schaars in onze regio. De voorgaande was alweer 5 jaar geleden, in mei 2018 op dezelfde plek, en voor die dáár weer voor moeten we terug tot 2009 (De Kampen, Heemskerker Noordbroek).

Steltkluut

17 mei – 2 De Groote Ven – K.N. Raatjes. Alleen 's morgens aanwezig.

25-27 mei – max 6 Heemskerker Noordbroek – Rob v Bemmelen e.a.

10-12 jun – 2 Heemskerker Noordbroek – R. v Bemmelen e.a.

18 jun – 1 De Kampen, Heemskerker Noordbroek – H. Schekkerman

18-24 jul – 2 De Maden, Heemskerker Noordbroek – H. Boomsma e.a.

De toenemende trend zet door, nu ook in onze regio. Dit jaar waren er mede als gevolg van de droogte in Iberië recordaantallen Steltkluten in Nederland,

met ook veel broedgevallen. Bij een beter peilbeheer in de waterberging - nu wordt om onnavolgbare redenen het peil tot laat in het voorjaar te hoog gehouden voor broedvogels als Kluut en Visdief – zou ook dit een heel geschikte broedplek kunnen zijn.

Steltkluut v, Heemskerker Noordbroek, 19-7-2023

Foto: Willem Olbers

Strandplevier

Drie of vier gevallen in één voorjaar is bijzonder in onze regio:

22-23 mei – 1 m Heemskerker Noordbroek – Joep de Leeuw e.a.
Foeragerend op een dit jaar van toplaag ontdaan weiland met plassen tegenover de Waterberging en naast De Maden ('13 ha'). Gezien op beide avonden maar niet overdag; wellicht zat hij toen dieper in het gebied.

7 jul – 1 m ringvangst, vinkenbaan

10 jul – 1 m '13 ha', Heemskerker Noordbroek – Peter Mol

15 jul – 1 tp de Maden, Heemskerker Noordbroek – Cees de Vries

Bontbekplevier

Een Bontbek geringd als kuiken op de parkeerplaats van Castricum aan Zee in jun 2009 werd op 14 jul 2023 door een ringer gevangen op een nest bij strandslag Westerslag op Texel. Niet alleen is de 15-jarige leeftijd van dit vrouwtje respectabel, intrigerend is ook of het toeval is dat ze broedde op een zelfde type locatie als waar ze opgroeide, een parkeerplaats achter de zeereep. Of zou ze een voorkeur hebben meegekregen voor dit habitattype? Overigens broeden op onze *PaanZee* al aren geen Bontbekken meer.

Krombekstrandloper

12 mei – 1 tp Heemskerker Noordbroek – H. Boomsma e.a.

6 jun – 1 tp Heemskerker Noordbroek – R. Mulder

Kleine Strandloper

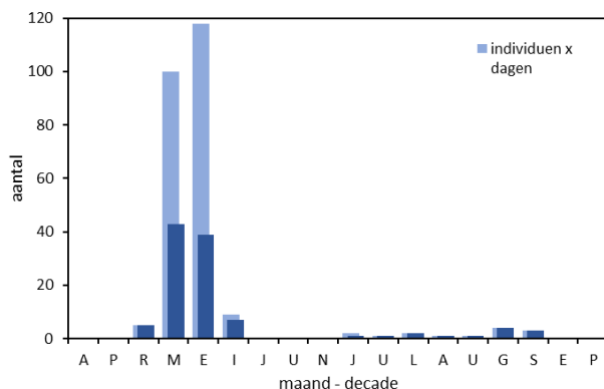
22 mei – 1 N Castricum aan Zee – H. Schekkerman

27-28 mei – 1 Heemskerker Noordbroek – Roef Mulder e.a.

17-18 jun – 3 Heemskerker Noordbroek – R. v Bemmelen e.a.

Temmincks Strandloper

Pleisterende Temminckjes werden gemeld uit de Heemskerker Noordbroek (De Maden en naastgelegen plas-dras '13 ha') op 7, 8, 10, 11, 12, 13 en 25 mei (resp. 2, 9, 12, 5, 3, 2 en 1 exx) en opnieuw (1) op 15 jul. De 12 exx van 10 mei vormen de grootste groep gezien in de regio tot dusver (die dag zat er ook 1 in de Groote Ven, Castricumerpolder). Op 7 mei 2013 zaten er al eens 10 in de Waterberging, maar 90% van alle waarnemingen in de afgelopen 20 jaar betrof niet meer dan 4 exx bijeen en de helft solitaire vogels. Met de ontwikkeling van de weideplasjes van de Groote Ven, Oude Venne en in de Heemskerker Noordbroek is voor de soort aantrekkelijk habitat ontstaan en is het aantal waarnemingen sterk toegenomen. Het voorkomen blijft wel grotendeels beperkt tot een korte periode in het voorjaar: van de 245 vogels gemeld sinds 2004 verscheen 90% in de 2 weken tussen 5 en 18 mei. De meeste vogels blijven kort, vaak nog geen dag. In het najaar blijft de soort veel schaarser, met in de laatste 20 jaar slechts 14 exx (allemaal solitair) vrij verspreid tussen begin juli en begin sep.

Seizoenspatroon (aantal per 10-daagse periode) van Temmincks Strandloper in Midden-Kennemerland in 2004-2023.

Zwarte Ruiter

Waarnemingen op 1, 4 (2 exx) en 11-12 mei, en weer op 12 en 25 jun (2), in de Heemskerker Noordbroek en in het NHD (Lepstukken, Westert). Zwarte Ruiter-vrouwtjes verlaten hun broedplaatsen in Scandinavië zodra de eieren zijn uitgekomen en laten de kuikenzorg aan de mannetjes, zodat er vaak al rond 10 juni terugtrek merkbaar is in Nederland.

Bosruiter

Een goed jaar met 38 waarnemingen (totaal 96 exx) verdeeld over 3 perioden: 3-30 mei, 18-22 jun en 7-31 jul. De Heemskerker Noordbroek herbergde veruit de meeste pleisteraars, naast enkele duinplassen. De grootste groep (16 exx) vloog op 4 mei langs Heiloo (J. Schagen).

Temmincks Strandlopers, Heemskerker Noordbroek, 7-5-2023
Foto: H. Schekkerman

Kleine Jager

Enkelingen langs Castricum aan Zee op 22 mei, 2 jun, 2, 5 en 13 jul.

Zwartkopmeeuw

Het gebruikelijke patroon van een in juli toenemend aantal aan zee (mei 6, jun 10, jul 36 exx) en kleinere aantallen (totaal 19 exx) in het binnenland verspreid over de periode.

Geelpootmeeuw

7 mei – 2 tp strand Egmond – R. v Bemmelen

7 mei – 1 tp Forteiland IJmuiden – Peter D'Joos

17 jul 2 tp Waterberging Noorderveld – R. Altenburg

Pontische Meeuw

Tien waarnemingen (totaal 23 exx) op de stranden en in de waterberging bij Heemskerk; maximum 10 tp strand Egmond op 7 mei (R. v Bemmelen).

Grote Burgemeester

7 mei – 1 2kj tp strand Z van Emond aan Zee – R. v Bemmelen

27 mei – 1 2kj N Castricum aan Zee – G. Keijl

Lachstern

27 mei – 1 NW Kieftenvlak, NHD Heemskerk – H. Schekkerman

Reuzenster

9-11 jun – 1-2 tp Waterberging Heemskerk – R. Mulder e.a. Een adult op de 9^e, 2 op de 10^e en weer 1 op de 11^e.

13 jul – 1 ad Z Castricum aan Zee – H. Schekkerman

Velduil

22 mei – 1 jagend Uitgeesterbroekpolder-Zuid – Klaas-Jan Koedijk. Een waarneming zo laat in het voorjaar roept de mogelijkheid op dat ergens in de

polder werd gebroed. Ongeveer ten tijde van de melding werd echter al het grasland in de polder gemaaid en vervolgwaarnemingen bleven uit.

Bijeneter

De toenemende trend van Bijeneters zet ook bij ons door. Er waren 13 waarnemingen van in totaal minstens 21 exx, alle in het NHD, op 29 en 31 mei, 2, 3, 8, 11, 12, 13, 21 en 27 jun, en 6 en 27 jul. De grootste groepjes omvatten (3x) 3 exx. Ten noorden van Egmond aan Zee, net buiten onze regio, vond een (mislukte) broedpoging plaats.

Hop

7 mei – 1 tp Castricum noordostrand – Edith Heldoorn. In tuin.

Draaihals

20-27 mei – 1 m Commissarisveld, NHD Bakkum – Leo Heemskerk e.a. In tegenstelling tot het vorige lang verblijvende mannetje (in mei-jun 2019), dat op zoek naar een vrouw het hele duingebied tussen Zeeweg en Middenweg doorkruiste, zong deze vogel binnen een straal van niet meer dan ca. 200m, rondom een dennenstomp met een spechtengat erin. Hij werd zelfs vanuit dat gat zingend gezien, maar het was al wat later in het voorjaar en kennelijk passeerde er geen geïnteresseerde vrouw meer.

Jonge Veldleeuweriken, NHD Heemskerk, 25-6-2023

Foto: H. Schekkerman

Veldleeuwerik

25 jun – nest met 5 bijna vliegvlugge jongen, Noorddorpervlak, NHD Heemskerker – H. Schekkerman, R. Altenburg. Hoewel dit nest op slechts 30m van de veel befietste Van Oldenborghweg lag was hier maar één keer zang gemeld (1 jun). Jaarlijks worden nog enkele zingende Veldleeuweriken gemeld in het NHD, maar er waren al heel lang geen aanwijzingen voor broeden meer. In 1984 werden nog 41 territoria geteld, waarvan 31 in de 2 infiltratiegebieden. Nu broeden daar ongeveer even veel Boomleeuweriken.

Roodkeelpieper

28 mei – 1 N De Kil, NHD Bakkum – Robin Drenth

De enige 2 eerdere voorjaarswaarnemingen in het archief zijn van 15 mei 2001 (1 tp Diederik, NHD Bakkum) en 12 mei 2016 (1 N Castricum aan Zee).

Engelse Gele Kwikstaart

Territoriumhoudende mannetjes waren aanwezig in de Heemskerker Noordbroek (tot 15 jul, ook voer aanbrengend) en bij de Oude Venne, Castricummerpolder (4-20 mei). In de Zanderij en langs de Nesdijk bij Castricum, waar vorig jaar nog 2-3 broedgevallen waren, werd ook gezocht maar alleen een hybride man Gele x Engelse gevonden langs de Nesdijk. Daarnaast werden nog 18 doortrekkers gemeld tussen 4 en 7 mei.

Noordse Gele Kwikstaart

13 mei – 1 tp Zeedijk, Wijkmeerpolder – Peter Jongejans

31 mei – 1 parkeerplaats Castricum aan Zee – Willem Jas. Op deze ochtend was er opvallende (late) trek van gele kwikstaarten door het buitenduin; de kans is groot dat dit overwegend Noordse Gele betrof. Deze vorm is de laatste jaren lastig aan de grond te zien te krijgen in de regio.

Grote Gele Kwikstaart

10 jun – 1 N Castricum aan Zee – H. Schekkerman

Rouwkwikstaart

Waarnemingen op 17 mei (Averijhaven IJmuiden), 10 jul (infiltratiegebied Castricum), 13 jul (Noordpier) en 26 jul (infiltratiegebied).

Roodsterblauwborst

27 mei – 1 m vangst, vinkenbaan – Arnold Wijker. Dit is pas het tweede geval in onze regio van deze vanaf Scandinavië oostwaarts broedende ondersoort. De eerste betrof ook een ringvangst, op 20 mei 2011.

Paapje

Acht waarnemingen tussen 1 mei en 1 juni.

Beflijster

Na de reguliere voorjaarsstrek met nog 10 exx tussen 1 en 11 mei waren er nog enkele late en opvallende waarnemingen:

27-29 mei 1m Duivelshoek, NHD Heemskerk – H. Schekkerman, R. v Bemmelen. Op de 28^e zelfs voluit zingend!

20 mei en 3 jun – 1 m Reggers-Sandervlak, NHD Bakkum – H. Kuperus

11 jun – 1 tp Grote Stuk, NHD Heemskerk – R. Altenburg

Snor

Snorrende Snorren zaten langs de St.Aagtendijk bij Beverwijk (3 op 4 jun, H. Schekkerman), de Dorregeesterpolder (max. 5 op 11 jun, Hans Stapersma) en in Infiltratiegebied Castricum (2 op 1 mei, zang tot 8 jun, later uitgevlogen jongen geringd op vinkenbaan). Op 6 mei werd er een gemeld bij de Westert, NHD Egmond (Renie vd Werf).

Grote Karekiet

6 mei – 1 vangst vinkenbaan, geringde vogel van 2020-2022

18 mei – 1 zingend St. Aagtendijk, Beverwijk – M. Res

27 jun – 1 vangst vinkenbaan – een in 2022 als jong lokaal geringde vogel

Spotvogel

De 170 meldingen duiden op een goed voorjaar voor Spotvogels in onze regio, met name in het duingebied. Alleen al op het Watervlak (Zweefvliegveld) werden 5 territoria vastgesteld (H. Groot). Uit het poldergebied werden echter geen bijzondere aantallen gemeld.

Fluiter

Een minder goed jaar; tussen 30 apr en 14 jun werd op 10 plekken in het (overwegend zuidelijke) NHD gezongen door Fluïters. Concrete aanwijzingen voor broeden waren er niet.

Wielewaal

22 Waarnemingen tussen 8 mei en 9 jun (waarvan 13 tussen 8 en 20 mei) maken een opvallend goed voorjaar voor Wielewaal in de regio. Helaas waren er opnieuw geen concrete aanwijzingen voor broeden. Zang gedurende een week op één plek in NHD Bakkum was hoopgevend maar nadat een paartje werd gezien op 26 mei werd daar niets meer vernomen. Bij de Berenweide (NHD Heemskerk) werd gezongen op 28 mei en 4 jun.

Grauwe Klauwier

Van 19-27 mei zong (territoriumroep) een mannetje in Zuidernollen/Meeuwenduin, NHD Heemskerk, maar verdween daarna. Elders in NHD Heemskerk vond een geslaagd broedgeval plaats vlak langs een wandelpad; hier verlieten op 8 jul minstens 3 jongen het nest. In jul werd ook meermalen een mannetje gezien in NHD Bakkum, maar aanwijzingen voor broeden werden hier niet verkregen. Verder waren er eenmalige waarnemingen op 24 mei (NHD Heemskerk), 26 mei (tuin van Cees Baart, Egmond-Binnen), en 5 jun (zeereep NHD Castricum).

Kleine Klapekster

6 jun – 1 tp Duivelshoek, NHD Heemskerk – Harm Niesen e.v.a. Deze fraaie vogel werd in de vroege middag ontdekt op een hek bij kruising Oldenborghweg x Zwarte Weg; daarna verkaste hij naar de Duivelshoek waar hij de hele middag en avond afwisselend foerageerde (op Rozenkevers) en uitrustte. Een nieuwe soort voor onze regio; er zijn pas ca. 65 waarnemingen in Nederland van deze in Zuid-Europa sterk in aantal afnemende klauwier.

Kleine Klapkester, Duivelshoek, 6-6-2023

Foto: Ruud Altenburg

Roek

4 mei – 1 Z buitenduin Egmond-Castricum – R. v Bemmelen, R. Altenburg

19 mei – 1 Z zeereep Castricum aan Zee – H. Schekkerman

Bonte Kraai

19 mei – 1 Watervlak, NHD Castricum - P. Rijk, H. Wieleman e.a.

Raaf

Eén van de 2 in april geregeld tussen NHD Heemskerk en Bergen/Schoorl pendelende Raven werden nog gezien op 1, 3, 5, 6 en 8 mei.

Kleine Barmsijs

Waarnemingen in het NHD op 2, 3, 4 (3 exx), 5, 11 en 21 mei en 25 jun (3).

Kruisbek

Na een vrijwel kruisbekloos voorjaar kwamen er vanaf 27 mei 33 meldingen van in totaal 191 exx. Groepen telden maximaal 20-25 vogels.

Roodmus

Tussen 27 mei en 15 jun werd 5x een zingende Roodmus opgemerkt op verschillende plekken tussen de infiltratiegebieden Kieftenvlak en Castricum. Op 11 jun werd een herkenbaar mannetje gefotografeerd in het Kieftenvlak en later op de ochtend geringd op de vinkenbaan. Na 15 jun bleef het stil maar op de 30^e werd op de vinkenbaan een vrouw met broedvlek gevangen, aanwijzing dat er stiekem toch werd gebroed.

Zwartkoppogors

13 jun – 1 v ringvangst Vinkenbaan. Dit is het 3^e geval in onze regio (en het 23^e in Nederland) van deze typische mei-juni-dwaalgast, na veldwaarnemingen van mannetjes op 21 jun 1998 bij Castricum aan Zee en op 16-17 mei 2022 langs de Korendijk.

Let op: we vertrekken steeds vanaf het parkeerterrein aan de **achterzijde** van station Castricum (ter hoogte van 'Huis van Hilde').

Advies: 'ad hoc' initiatieven en eventuele wijzigingen worden doorgegeven via onze e-mailberichten. Zorg er a.u.b. voor dat uw e-mailadres bekend is bij de VWG-ledenadministratie.

Zaterdag 30 september

Eurobirdwatch

Zie aankondigingen in de lokale en regionale blaadjes.

Zaterdag 30 september 2023

Dagexcursie naar de Blauwe Kamer bij Rhenen, en Ooijpolder en Millingerwaard bij Nijmegen

Excursie leider: Bart Korf.

Vertrek van NS station Castricum achterzijde/Huis van Hilde 07.00 uur.

Terug ca 18.00 uur.

In de Blauwe Kamer verwachten we verschillende eenden soorten, Dodaars en Lepelaar, met kans op Visarend, IJsvogel en mogelijk nog een paar laat doortrekkende steltlopers. Het ruige terrein is ideaal voor Kneu, Roodborsttapuit, Putter en andere vinkachtigen.

In de Ooijpolder en Millingerwaard worden deze vogels ook gezien, en daarnaast ook Zeearend, Grote Gele Kwikstaart en Cetti's Zanger. Regelmatig worden er Pontische Meeuw en Geelpootmeeuw waargenomen. En in deze tijd van het jaar is er altijd kans op verrassingen: vorig jaar eind september zijn er onder meer Kleine Zilverreiger, Casarca, Krombekstrandloper, Witgat, Beflijster en Raaf gezien.

Zaterdag 14 oktober 2023

Lezing over Roofvogels

Spreker: Peter Mol.

Locatie (**Let Op**): De Kern, Overtoom 15, 1901 EW Castricum.

Aanvang: 14.00 uur – inloop vanaf 13.30 uur. Duur ca 2 uur.

Maximaal aantal deelnemers: 50.

Lezing is gratis voor leden. Niet-leden betalen € 3,-

Presentatie over roofvogels in Noord-Holland

Een roofvogel in de lucht trekt al snel de aandacht van natuurliefhebbers. Er gaat een bijzondere fascinatie van uit. Maar zelfs veel vogellaars vinden het moeilijk om roofvogels op soort te herkennen. Dat staat meestal ook een verdere verdieping in de leefwijze van deze intrigerende vogels in de weg; op welke prooien specialiseren ze zich, hoe brengen ze het jaarrond door,

hoe verloopt hun broedcyclus, welke problemen komen ze in hun leven tegen en hoe vergaat het de roofvogels eigenlijk in onze eigen omgeving? Met deze presentatie laat Peter Mol, die zelf betrokken is bij roofvogelonderzoek in het Noord-Hollands Duinreservaat, het publiek kennis maken met de roofvogels in onze omgeving. Hij zal laten zien dat achter iedere roofvogelsoort de nodige verrassingen schuil gaan. Want roofvogels beschikken over bijzondere vaardigheden en die blijken ze zeker nodig te hebben om zich te kunnen handhaven in de zich snel veranderende omstandigheden van onze tijd.

Wespendief, NHD, 8-7-2023

Foto: Hans Stapersma

Zaterdag 21 oktober 2023

Excursie De Woude

Excursie leider: Aalko Veldman.

Vertrek van NS station Castricum achterzijde/Huis van Hilde 7.30 uur.

Terug ca 12 uur.

De Woude is een polder in het Alkmaardermeer die in zijn geheel wordt gepacht door een boer die daar op een weidevogel vriendelijke manier boert. We verwachten daar dan ook grote aantallen verschillende soorten ganzen (Gauwe-, Brand-, Nijl-, Grote Canadese- en wellicht ook al vroege Kolganzen), eenden en weidevogels op doortrek, zoals Kemphanen, Kieviten e.d. De wandeling gaat over de dijk die de polder omsluit en is ongeveer 8 km lang.

Dinsdag 14 november 2023

Algemene Ledenvergadering

Aanvang: 20.00 uur

Locatie: De Kern, Overtoom 15, 1901 EW Castricum

Na de vergadering zal Cees de Vries van de Stichting De Hooge Weide vertellen over hun unieke natuurgebied.

De Castricummer-polder telt aanzienlijk meer vogels dan de landelijke gemiddelden. Ook ten opzichte van de provincie Noord-Holland blijken de tellingen beduidend positiever. Het gebied van de particuliere natuurbeheerder “De Hooge Weide” telt per hectare veruit de meeste territoria van weidevogels. Waar in het gangbare boerenland 27 territoria per 100 ha worden geteld, werden er op de terreinen van De Hooge Weide maar liefst 260 paartjes geteld. Succesfactoren om dit te bereiken zijn een goed beheer van de waterstand met molens en pompen, het weren van vooral vossen en katten met schrikdraad en minimale bemesting. Zowel in het aantal vogels, de rijke hoeveelheid aan weidebloemen en vooral het aantal vanaf de weg zichtbare kuikentjes laten zien dat deze formule succesvol is. Juist omdat het vanaf de weg zichtbaar is, komen er inmiddels bezoekers met verrekijkers, telescopen en telenzen van heinde en verre om grutto's, kieviten, tureluurs en scholekster in hun oorspronkelijke leefgebied van nabij te zien. De Hooge Weide bewijst met haar werkwijze dat de teruggang van weidevogels, waaronder die van onze nationale vogel de grutto, te stoppen is en zelfs te keren. Voorwaarde daarvoor is blijvende inzet met een puur op weidevogels gericht beheer.

Zondag 19 november 2023

Ochtendexcursie Zuidpier

Excursie leider: Aalko Veldman.

Vertrek van NS station Castricum achterzijde/Huis van Hilde 07.30 uur.

Terug ca 13.00 uur.

Woensdag 29 november 2023

Lezing over Kamchatka, ‘Ruslands Verre Oosten’

Spreker: Harm Niessen

Locatie (**Let Op**): De Kern, Overtoom 15, 1901 EW Castricum

Aanvang: 20.00 uur – inloop vanaf 19.30 uur. Duur ca 2 uur.

Maximaal aantal deelnemers: 50.

Lezing is gratis voor leden. Niet-leden betalen € 3,-

Kamchatka, velen zullen de naam wel eens gehoord hebben, maar dat is het dan ook wel. Een schiereiland met een lengte van 1700 km, in het noorden echt polair, in het zuiden bijna mediterraan. Met maar één stad die die naam verdiend, Petropavlovsk Kamchatski. Die laatste toevoeging is noodzakelijk, want er is nog een Petropavlosk in Siberië. Daar kwam één van onze medereizigers dan ook terecht.... Daarbuiten geen wegen. Alleen maar ongerepte wildernis. Elf tijdzones bij ons vandaan, veel verder kan je niet. Omgeven door de Arctische Zee van Ochotsk en de Bering Zee en de veel warmere

Stille Oceaan. Met als gevolg heel erg vaak mist.... Het zeeleven is rijker dan waar dan ook op het Noordelijk halfrond. Stellers zeeleeuwen, zeeotters, walvissen, met name orca's, talrijker dan waar dan ook. Maar vooral zeevogels in ongehoorde aantallen en diversiteit. Elf soorten alkachtigen, 300.000 in één groep. Vijf soorten duikers, de legendarische Roodpootdrieteenmeeuw en de absolute topper: de Stellers zeearend. Maar ook Albatrossen. Eilanden, die door Japan worden geclaimd en waar de resten van de lugubere Goelags nog steeds te zien zijn. Meer dan 27 continu werkende vulkanen. En beren. Heel veel beren, groter dan de Grizzly's van Kodiak. Maar ik ben de enige die ze gemist heeft....

Zondag 10 december 2023

Ochtendexcursie Amsterdamse Waterleidingduinen (AWD)

Excursieleider: Bart Korf.

Vertrek van station Castricum achterzijde/Huis van Hilde 7.30 uur.

Terug omstreeks 14.00 uur.

Flinke wandeling.

De AWD - bekend om de vele overwinterende watervogels in de kanalen die er voor de waterwinning zijn gegraven. We gaan kijken in de Oranjekom, het Zwartevelde en het Wittevelde. Kuifeend, Tafeleend en Dodaars zullen we vast wel te zien krijgen, en er is kans op onder andere Wilde Zwaan, Brilduiker, Krooneend, Grote Gele Kwikstaart en misschien zelfs ook een Klapdeukster.

Donderdag 14 december 2023

Fiets excursie langs de slaapplekken van Boomkruiper

Excursie leider: Dook Vlucht.

Verzamelen: Castricum of Bergen.

Aanvang: 20.00 uur

Dook houdt zich sinds 2017 bezig met de Boomkruiper. Hij volgt deze als het licht is maar nog meer gedurende de nacht als deze kleine vogels slapen. Naast de Boomkruiper houdt Dook zich ook bezig met roofvogels en vogels met kleurringen. Afgelopen winter heeft Dook een lezing gegeven over het slaapleven van de boomkruipers, gevolgd door een fietsexcursie door Bergen – op zoek naar de slaapplekken van deze vogels. Deze fietsexcursie wordt nu herhaald – het is nog niet zeker of de excursie in Bergen of Castricum plaats gaat vinden. Deze informatie wordt gepubliceerd tzt op de website en in een mail.

Nieuwe (jeugd)leden

Femie de Jager

Mirjam Beijer en Sil Bouma
Marianne Ven en Theo Nan
Paul Mulder
Alexander Buhr
Robert Moeliker

Castricum
Noord - Scharwoude
Heemskerk
Castricum
Heemskerk

WIE, WAT, WAAR IN VOGELWERKGROEP MIDDEN-KENNEMERLAND

De Winterkoning is het verenigingsblad van de Vogelwerkgroep Midden-Kennemerland. Het verschijnt viermaal per jaar: begin januari, april, juli, en oktober. Uiterste inleverdata voor kopij zijn: 15 februari, 15 mei, 15 augustus en 15 november. Voor het digitaal versturen van illustraties moet de illustratie in JPG-formaat zijn.

<i>Voorzitter</i>	Hans Stapersma Heereweg 44 1901 ME Castricum	tel. 06-22684313
-------------------	--	------------------

<i>Secretaris</i>	Arie Dekker C. Huygenstraat 4 1901 JA Bakkum secretariaat@vwgmidden-kennemerland.nl	0251-655817
-------------------	--	-------------

<i>Penningmeester</i> <i>Vogelwerkgroep</i>	vacature penningmeester@vwgmidden-kennemerland.nl rek.nr. NL67 INGB 0004 4913 69 t.n.v. Vogelwerkgroep Midden-Kennemerland	
---	---	--

<i>Penningmeester</i> <i>Vinkenbaan</i>	Kees Roselaar roselaar@xs4all.nl rek.nr. NL03 INGB 0004 3806 80 t.n.v. Vogelwerkgroep Midden-Kennemerland	072-5125 423
---	--	--------------

<i>Bestuursleden</i>	Hans Schekkerman Micha de Heus Piet Admiraal	0251-881405 06-49918837 0251-232603
----------------------	--	---

<i>Ledenadministratie</i>	Femie de Jager – ten Berge Kerkweg 88 1964 JG Heemskerk femiedejager@vwgmidden-kennemerland.nl	0251-831286
---------------------------	---	-------------

<i>contacten</i>		
- Milieufederatie	Hans Stapersma	06-22684313
- SVN	Hans Stapersma	06-22684313

WIE, WAT, WAAR IN VOGELWERKGROEP MIDDEN-KENNEMERLAND

<i>Redactie</i>	Martine Kamminga Vacature	0251-679171
	Bart Romijn	06-21858637
	Hans Stapersma	06-22684313
<i>Redactieadres</i>	Hans Stapersma Heereweg 44 1901 ME Castricum webmaster@vwgmidden-kennemerland.nl	
<i>Website</i>	https://vwgmidden-kennemerland.nl	
<i>Vinkenbaansecretaris</i>	Arnold Wijker	072-5070793
<i>Vinkenbaancoördinator</i>	Richard Reijnders	0251-656089
<i>Commissie Lezingen & Excursies</i>	Aalko Veldman Annegreet van Arkel Vacature excursies.lezingen@vwgmidden-kennemerland.nl	06-10275948 06-22038820
<i>Werkgroep Kerkuilen & Steenuilen</i>	Piet Zomerdijk	06-13935557
<i>Werkgroep Ruimtelijke Ordening, secretaris</i>	Kees Nooter	06-20113653
<i>Werkgroep Roofvogels</i>	Henk Levering Henk Schoonenberg Pr. Frederik Hendrikstraat 6 1901 CK Castricum	0251-659540 0251-656825
<i>Werkgroep IJsvogels</i>	Klaas Pelgrim ijsvogelwerkgroep@vwgmidden-kennemerland.nl	06-29098695
<i>Jongeren Werkgroep</i>	Henk van der Leest Peter Mol	06-33716138 06-25376646
<i>Publieksactiviteiten</i>	Meia Bartelsman Klaas Pelgrim	06-22985962 06-29098695
<i>AID (Algemene Inspectie Dienst) Kerkrade</i>		0800-0488

1.	In memoriam Cees op den Velde	Hans Stapersma
2.	Vacatures enzo	Hans Stapersma
3.	Excursie Geestmerambacht, 2-7-2023	Jaap Olbers
5.	Excursie div. plekken VWG gebied, 14-7-2023	Agnes Dubelaar
11.	Excursie Friese IJsselmeerkust, 13-8-2023	Bart Romijn
15.	Excursie Lachsterns, 24-8-2023	Kees Roselaar
17.	Gierzwaluwen in Heiloo	Jaap Olbers
19.	Eleanora's Valk in de duinen bij Castricum	Jos Vroege
22.	Roofvogelonderzoek 2022	Henk Levering
30.	Vinkenbaanverslag 2022	Richard Reijnders
40.	Wist je dat?	Martine Kamminga
41.	Vogelbladen tot augustus 2023	Martine Kamminga
46.	Jongeren – de toekomst van VWG M-K	Henk v/d Leest, Peter Mol
48.	Vogelwaarnemingen Midden-Kennemerland, mei - juli 2023	Hans Schekkerman
60.	Lezingen & Excursies, 4 ^e kwartaal 2023	Commissie Lezingen & Excursies
63.	Nieuwe (jeugd)leden	Femie de Jager